

DARI BASIC COURSE

***SEMESTER 1
Lessons 25-28***

TEACHER COPY

VALIDATION EDITION 2005

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE FOREIGN LANGUAGE CENTER

DARI
Basic Course

SEMESTER 1
Lessons 25-28

June 2005

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE FOREIGN LANGUAGE CENTER

Acknowledgments

Permission to use text and/or graphic images in this Dari language course has been received from the following copyright holders:

Luke Powell (photographs from www.lukepowell.com)
Rahmatullah Omid (photographs from personal collection)
Homayoun Seddiq (photographs from personal collection)
Wida Ahmad (photographs from personal collection)
Najib Rezai (photographs from personal collection)
Kiyoshi Inoue (photographs from www.flyingkong.com)
AGSL American Geographical Society Library, University of Wisconsin-Milwaukee Libraries (photographs from the Harrison Forman collection)
ASC (photographs from www.photoarchive.saudiaramcoworld.com, courtesy of Saudi Aramco World / PADIA / Aramco Services Corporation)
UNESCO (photographs from www.unesco.org/photobank)
UNEP (photographs from http://postconflict.unep.ch/afg_new.htm.)
Robert W. Kranz (photographs from www.war-correspondent.com)
Keith Cook (photographs from www.themenupage.com.)
Mustafa Rasuli (photographs from www.rasuli.com)
John Patton (photographs from <http://mysite.mweb.co.za/residents/ekawasa/JohnPattenGraphics/index.html>)
Dominic Medley/Jude Barrant (photos from Kabul: The Bradt Mini Guide - The Survival Guide to Kabul www.kabulguide.net.)
Gary W. Bowersox "The Gem Hunter," President GeoVision, Inc., PO Box 89646, Honolulu, HI 96830, 808 277-2543, MrGary77@aol.com (photos from <http://www.gems-afghan.com>)
Shahab Azim (photographs from www.aghansite.com)
Ellyn Cavanaugh, Ph.D. (photographs from personal collection and from www.afghan.smugmug.com)
Rosemary Stasek (photos from www.stasek.com/afghanistan)
Kerry Saner (photographs from <http://www.irss-usa.org/pages/KabulPhotos/Page1.html>)
Farhad Darya (photograph from www.farhaddarya.info)
Christina Manuel (photographs from personal collection)
Crown Copyright/MOD (photographs from <http://www.operations.mod.uk/fingal/fimages>)
John Pike (photographs and maps from <http://www.globalsecurity.org/military/world/afghanistan/index.html>)
Moumina Dorgabekova: "Pharmacy in Afghanistan" Boston: Management Sciences for Health
Aseem Koshan (excerpts from Omaid Weekly newspaper)
Ryan Azimi (excerpts from Afghan-Iranian Yellow Pages of Northern California)
Nick Noori (excerpts from Afghan Yellow Pages by N&N Express)
Shahbaz Taheri (excerpts from Northern California Iranian Yellow Pages by Pezhvac Corp.)
Ali Parvin (excerpts from TASVIR Persian American Yellow Pages)
Assad Manely (excerpts from Afghan Yellow Pages of California by Ariana Advertising)

Serajuddin Wahaj (excerpts from Dard-e-Dil-e Afghan monthly publication)
Nasir Durani (poster published by Afghan Center of Fremont, CA)

License was obtained from Nova Development Corporation (Nova) to reproduce digital images of clipart and photos from Art Explosion CD ROMs.

Photos from www.savethechildren.org.uk are used in accordance with the copyright owner's specified restrictions, as posted on the website.

Photos from www.usinfo.state.gov and www.usaid.gov are used in accordance with guidelines provided by FirstGov@mail.fedinfo.gov on "public domain." Additional photos were obtained from:

www.defenselink.mil

www.usmc.mil

www.navy.mil

www.dodmedia.osd.mil

www.defendamerica.mil

Other images are courtesy of royalty-free Stock Exchange (www.sxc.hu), MorgueFile (www.morguefile.com) and Pixelquelle (www.pixelquelle.de); no permission or photo credits are required.

Permission to use copyrighted material was granted on the condition that it be used exclusively for nonprofit educational purposes. Further reproduction is unauthorized.

Cover photograph by Luke Powell.

Table of Contents

Lesson 25: Renting a Car	1
• Conditional tense ‘if...’; respectful titles آقا ‘Mr.’ and خانم ‘Ms.’	
Lesson 26: A Holiday Celebration	19
• Adjectives with the suffix انه /aa-na/; comparison of خوش داشتن and خوش آمدن ‘to like’; usage of قصد داشتن ‘to intend’	
Lesson 27: Farming	39
• Past progressive tense; “not only ... but also ...”; adjectives used as adverbs; counters used with nouns	
Lesson 28: A New Face in Town	59
• Sentences with multiple clauses and phrases; expressing name and age in Dari; usage of اگرچه ‘although’	
Review 25-28	77
Glossary	79

GLOSSARY

کمی	a little / a bit
درباره ^ء [= درمورد] [= راجع به]	about
درد	ache / pain
آدرس	address
بزرگسال [= کلان سال]	adult / grown up
اعلان	advertisement / announcement
بعد از [= بعد] [= پس از]	after
بعد از ظهر (بعد از چاشت) (بعد از پیشین)	afternoon
سن [= سن و سال]	age
زراعتی	agricultural
زراعت	agriculture
ایرکنڈیشن	air conditioning
میدان هوایی	airport
همه [= تمام] [= تماماً]	all / every
همگی [= تماماً] (کُلگی)	all / exclusively / entirely
نُقل بادامی (نُقل)	almond candy
اگرچه [= با آنکه] [= با اینکه] [= هرچند]	although / even though
همیشه (مدام) (دایم)	always
امبولانس	ambulance
امریکایی	American (nationality)
سفارت امریکا	American Embassy
و	and
یکی دیگر (یکی دیگر)	another
انتیک فروش	antique seller
انتیک فروشی	antique shop
کدام	any
سیب	apple
و عده ^ء ملاقات [= قرار ملاقات]	appointment
تقریباً	approximately
بازو	arm
رسم	art
به حیث [= به مثابه ^ء]	as / in the capacity of

وظیفه (کار)	assignment / duty / task
در (ده)	at / in
خاله	aunt (maternal)
عمه	aunt (paternal)
آسترالیایی	Australian (nationality)
اتومات	automatic (transmission)
طفل (اشٹک)	baby
بد	bad
نانوا (نانوای)	baker
نانوایی	bakery
بامیان	Bamyan
بانک	bank
مدیربانک	bank manager
بارک	barracks
بیحاصل (خاره)	barren
قشله	base (military)
تشناب	bathroom / restroom
ریش	beard
مقبول [= قشنگ] [= زیبا]	beautiful / pretty
زیرا [= چونکه] [= به خاطری که] [= برای اینکه]	because
اتاق خواب (اتاق خَو)	bedroom
پیش از [= قبل از]	before
کریمی	beige
توت	berry
بر علاوه [= علاوه]	besides / in addition
بایسکل	bicycle
کلان [= بزرگ]	big / large
تولد [= ولادت]	birth
روزتولد [= سالگره تولد] [= سالگره]	birthday
سیاه	black
خون ریزی	bleeding
آبی	blue
بدن [= جسم] [= وجود] (جان)	body

کتاب	book
بوټل	bottle
دسته	bouquet
بوتیک [= دکان]	boutique
نان خشک [= نان]	bread
عروس	bride
پل	bridge
چارشانه	broad-shouldered
خراب	broken / out of order
برادر	brother
نصواری	brown
عمارت [= تعمیر] [= ساختمان]	building
بس [= سرویس]	bus
تجارت [= بزنس]	business
جوازنامه تجارتي [= جواز تجارتي]	business license
تاجر	businessperson
ولی [= اما] [= مگر]	but
قصاب	butcher
قصابی	butcher shop / butchering
دوغ	buttermilk
از پهلوی	by
راستی، ...	By the way, ...
کافی	café
شتر	camel
می تانین مه ره کمک کنین؟	Can you help me?
موتر	car
قالین	carpet / rug
گله	cattle
تلفون جیبی	cellular phone
مرکز	center
سانتی گراد	centigrade
شفاخانه مرکزی	central hospital
مراسم	ceremony / festivity
چوکی	chair

ارزان	cheap
مرغ	chicken
فرزند (اولاد)	child
طفل	child / baby
چاکلیت	chocolate
سگرت	cigarettes
سینما	cinema / theater
شهر	city
صنف	class / grade
همصنف (همصنفی)	classmate
پاک	clean
اقلیم	climate
بسته	closed
لباس (کالا)	clothes / outfit
ابری [= ابرآلود]	cloudy
سرد (یخ)	cold (temperature)
رنگین	colorful
درون بیابین.	Come in.
قوماندان	commander / leader
تولی	company
کمپیوتر	computer
اتاق کمپیوتر	computer lab
تسلیت	condolence
مبارک باشه! [= تبریک!]	Congratulations!
قرارداد	contract / written agreement
آشپز	cook
کلچه	cookies
جواری	corn
جواری دانه نشده	corn on the cob
کورس	course / class
همکار	coworker
حاصلات	crops
مزدحم (بیروبار)	crowded / busy
مرکز فرهنگی	Cultural Center

خطرناک	dangerous
دری	Dari
تاریک [= تیره]	dark (color)
تاریخ	date
دختر	daughter / girl
روز	day
فوت [= وفات] [= مرگ]	death
حتماً (حتمی)	definitely / by all means
درجه	degree(s)
خوش مزه (مزه دار)	delicious
داکتر دندان	dentist
دشت	desert
دیزل	diesel
مشکل [= دشوار] [= سخت]	difficult / hard
اتاق نانخوری [= اتاق طعام خوری] (اتاق نان)	dining room
دیپلمات	diplomat
مدیر	director / manager
راه خامه	dirt road
سرچرخ	dizzy
داکتر	doctor
سگ	dog
دالر	dollar
خر [= مرکب]	donkey
دو نفری	double (occupancy)
در آخردهلیز	down the hallway
طبقه پایین [= منزل پایین] (منزل پایین)	downstairs
جمع نظام [= مشق]	drill
راننده (دریور) (موتروان)	driver
هر	each / every
همدیگر [= یکدیگر]	each other / one another
گوش	ear
زود (وخت)	early
شرق	east
آسان [= سهل]	easy

تحصیل کرده	educated
عید	Eid
عیدی	Eid money
برج ایفل	Eiffel Tower
سفارت	embassy
خالی	empty / vacant
نامزدی (نامزادی)	engagement
ماشین [= انجن]	engine
انگلستان [= بریتانیا]	England / U. K.
انگلیسی	English
کافی (بس)	enough
شام	evening
نان شب [= طعام شب] (نان شو)	evening meal (dinner)
هر کس [= همه کس]	everybody / everyone
هر جا [= همه جا]	everywhere / every place
ببخشید. (ببخشین)	Excuse me.
قیمت [= گران]	expensive
با تجربه [= مجرب]	experienced
چشم	eye
عینک	eyeglasses
خزان	fall / autumn
فامیل [= خانواده]	family
معروف [= مشهور]	famous
دور	far
دهقان	farmer
دهقانی	farming
سریع [= تند] (تیز)	fast (adjective)
به سرعت (تیز)	fast (adverb)
چاق [= فربه]	fat
پدر	father
حاصلخیز	fertile
انگشت (کلک)	finger
اولا (اول)	first / firstly
طبقه (منزل)	floor

گل فروش	florist
گل	flower
گل فروشی	flower shop
غذا (نان)	food
پا (پای)	foot
برای (بری)	for
پنجه	fork
موتور چهار دروازه یی	four-door car
فرانسه	France
فرانسوی	French (nationality / language)
تازه	fresh
جمعه	Friday
مرغ بریان	fried chicken
دوست [= رفیق]	friend
از	from
میوه	fruit
پُر	full
جنازه	funeral
با مبل و فرنیچر	furnished
فرنیچر [= مبل و فرنیچر]	furniture
گراج	garage
گردیز	Gardez
گیلنه	gas can
تانک تیل	gas station
تانکی	gas tank
پترول [= تیل]	gasoline
جغرافیه	geography
آلمانی	German
آلمان [= جرمنی]	Germany
تیار شو!	Get ready!
گیلاس	glass
دستکش	glove
خوب	good / fine / nice
خدا حافظ. (به امان خدا.)	Good-bye.

تتگی	gorge
مامور	government employee
والی	governor
پدرکلان	grandfather
مادرکلان	grandmother
انگور	grape
سبز	green
داماد	groom
مهمان	guest
رهنما	guide
مو (موی)	hair
نیم	half
دهلیز	hallway / corridor
حمید	Hamid (male name)
دست (دست)	hand
خوش قیافه	handsome
خوشحال [= خوش]	happy
او	he / she / it
سر	head
کلینیک صحتی	health clinic
قد [= قامت]	height
بلی [= الو]	Hello! (telephone call)
کمک	help
نوش جان کنین.	Help yourself. / Eat heartily.
هرات	Herat
اینجا (اینجه)	here
بلند	high
تاریخ	history
رخصتی [= تعطیل]	holiday / vacation / leave
اسب	horse
شفاخانه	hospital
داغ [= سوزان]	hot / burning (temperature)
تند	hot / spicy (taste)
ساعت	hour

ساعت درسی [= ساعت]	hour / period
خانه	house / home
همخانه	housemate
چطور؟ (چطور؟ / چطو؟)	How?
... چطور؟	How about...?
چطور استی؟	How are you?
چی مقبول!	How beautiful!
چه مدت؟ [= چقدر وقت؟] (چقه وخت؟)	How long?
چند؟ [= چند دانه؟] (چند تا؟)	How many?/ How many pieces?
چقدر؟ (چقه؟)	How much?
گرسنه (گشنه)	hungry
شوهر (شوی)	husband
من (مه)	I
مصروف استم. [= مشغول استم.] (کاردارم)	I am busy.
خوب استم.	I am fine.
کارت هویت	ID card
اگر (اگه)	if / in case
مریضی	illness
مهم	important
در (ده)	in / at
پیش روی [= روبروی]	in front of
برای [= برای آنکه]	in order to
شامل	included
هندوستان [= هند]	India
زخمی [= مجروح]	injured
مهمان خانه	inn / guest house
داخل (درون)	inside
به عوض (به جای)	instead of
بیمه	insurance
بیمه شده (بیمه شدگی)	insured
هوتل انترکانتی ننتل	Intercontinental Hotel
جالب [= دلچسپ]	interesting
انترنت	internet
لین ارتباطی اینترنت	internet connection

مصاحبه	interview
ایران	Iran
ایرانی	Iranian (nationality)
آبیاری	irrigation
همگی خوب استن؟	Is everybody fine?
نیست (نیس)	is not
اسلام آباد	Islamabad
فرق نمیکند. (فرق نمیکند = پروا نداره)	It does not matter.
امکان نداره.	It is not possible.
چشمهای شما مقبول می بینه.	It seems beautiful in your eyes.
لطف شماست. [= مهربانی شماست.] (-- شماست)	It's kind of you. / It is nice of you.
ایتالیا	Italy
جلال آباد	Jalalabad
جاپانی	Japanese (nationality/language)
جیپ [= موتر جیپ]	jeep
ژورنالیست	journalist
شریبت	juice
کباب	kabob
کابل	Kabul
کارتَه سَه	Karta-e-Sey (a district)
خالد	Khaled (male name)
کودک (چوچه)	kid / youngster
کیلو [= کیلوگرام]	kilogram
قسم [= نوع]	kind / type
آشپزخانه (کارخانه)	kitchen
کارد	knife
کارگر	laborer / worker
زمین	land / acreage
زبان [= لسان] (زبان)	language
گذشته	last / past
دیشب [= شب گذشته] (دیشو)	last night
دیر (ناوخت)	late

بعداً [= بعد تر] [= بعد از آن] [= پس از آن] (پسان/پسانتر)	later / afterwards
چمن	lawn
طرف چپ (دست چپ)	left side
پا (پای)	leg
درس	lesson
بیا که بریم!	Let's go!
کتابخانه	library
زندگی	life
روشن [= کم رنگ]	light (color)
کم	little (amount)
سالون [= اتاق نشیمن]	living room
لندن	London
دراز	long
مرد	man
بازار	market
متاهل	married
ریاضی	mathematics
شاید [= ممکن است]	may / might / maybe / perhaps
خدا رحمت کنه! [= خدا بیامرزه!]	May God forgive (the deceased)!
ماشالله! [= نظر نشه!] [= خدا از نظر بدنگاه کنه!] (نام خدا)	May God protect (...) from the evil eye!
خدا ... ره نگاه کنه!	May God save (...)!
زندگی سر شما باشه!	May you continue to live!
زنده باشین!	May you live long! / Thank you!
شاروال	mayor
مزار شریف	Mazar-e-Sharif
گوشت	meat
مستری [= میخانیک]	mechanic
دوا	medicine / medication
ملاقات	meeting
خربوزه	melon
عضو	member

عضویت	membership
کارت عضویت	membership card
مینو [= لست غذا]	menu
طعامخانه	mess hall
ظهر (چاشت)	midday / noon
معتدل	mild
عسکری [= نظامی]	military
دقیقه	minute
دوشنبه	Monday
پول (پیسه)	money
ماه	month
صبح	morning
چای صبح [= ناشتا]	morning meal (breakfast)
ماسکو	Moscow
مسجد	mosque
مادر	mother
موتورسیکل	motorcycle
کوه	mountain
کوتل	mountain pass
فلم	movie
آقا	Mr.
خانم	Ms.
زیاد [= بسیار]	much / many / a lot
خانه گلی	mud house
ملا	Muslim clergyman
باید [= بایست]	must / should / ought to
ناهید	Nahid (female name)
نام [= اسم]	name
دستمال کاغذی	napkin
باریک [= تنگ] [= کمعرض] (کمبر)	narrow
نسیمه	Nasima (female name)
نازی	Nazi (female name)
نزدیک (نزدیک)	near / close
همسایه	neighbor

هیچ وقت [= هرگز]	never
نو	new
دهلی جدید [= دهلی نو]	New Delhi
نوروز [= سال نو]	New Year's Day
نوزاد	newborn
روزنامه (اخبار)	newspaper
آینده [= بعدی]	next / future / the following
اتاق پهلو	next door
پهلوی [= کنار]	next to
شب	night
نه (نی)	no
نان چاشت [= طعام چاشت]	noon meal (lunch)
شمال	north
بینی	nose
کتابچه	notebook
حالا [= اکنون] (حالی)	now
هیچ جا	nowhere
بی حس (کرت)	numb
نمره [= شماره]	number
ساعت (بجه)	o'clock / hour
دفتر [= اداره]	office
افسر [= صاحبمنصب] (منصبتار)	officer
اکثراً [= اکثر اوقات] (بسیاری وخت ها)	often
کهنه	old
پیر [= سالخورده] [= مسن]	old (age)
بالای [= روی] (سر)	on
یکی از	one of
پیاز	onion
تنها [= صرف] [= فقط]	only / just
باز (واز)	open
یا	or
یتیم خانه	orphanage
مدیر یتیم خانه	orphanage director
دیگر (دیگه)	other

خارج (بیرون)	outside
گاؤقلبه یی (قوابه گو)	ox
رنگ شده	painted
کاغذ	paper
والدین [= پدرومادر]	parents
پاریس	Paris
پارک	park
جای پارکنگ	parking space / parking lot
پشتو	Pashto
کلچه فروش	pastry seller
کلچه فروشی	pastry shop
قلم	pen
پنسل	pencil
مردم	people
مرچ	pepper
فی شب [= شبی] (شو)	per night
مدت	period / duration
شخص [= نفر] (آدم)	person
عکاسخانه [= سندیوی عکاسی]	photo studio / photo lab
مرکز فوتوکاپی	photocopy center
عکاس	photographer
موترپیکپ	pickup truck
میله	picnic
عکس	picture / photograph
دانه (تا)	piece (counter)
قطعه	piece / plot
بالشت	pillow
جا (جای)	place
بشقاب	plate
بلوک	platoon
بفرمایید [= لطفاً] (بفرمایین)	Please.
مؤدب [= با ادب]	polite
انار	pomegranate
فقیر [= نادار] (غریب)	poor

کوکنار [= خشخاش] [= خاشخاش]	poppy
کچالو	potato
بند برق	power dam
نماز	prayer
حامله (شکمدار)	pregnant
نسخه	prescription
رئیس رادیو و تلویزیون	president of radio & TV station
قبل بر این [= قبلاً] (بیشتر)	previously / prior to this
پروفیسور [= استاد] (پروفیسر)	professor
رخصتی عمومی [= تعطیل عمومی]	public holiday
شاگرد	pupil / student
بنفش	purple
دستکول	purse
قندهار	Qandahar
رادیو	radio
بارانی	rainy
دفتر رهنمای معاملات	real estate office
در این اواخر [= اخیراً] (ده ای وخت ها)	recently
سرخ	red
خویشاوندان [= اقارب] (قوم و خویش)	relatives
دینیات	religion
تغییر ساختمان داده شده [= اصلاح شده]	remodeled
کرایه (کراه)	rent
کرایه	rental / for rent
ورکشاپ	repair shop / garage
ترمیم شده	repaired
خبرنگار	reporter
رستوران	restaurant
برنج	rice
پلو	rice pilaf
شیربرنج	rice pudding
پولدار [= غنی]	rich
طرف راست (دست راست)	right side
دریا	river

اتاق	room
هم اتاق (هم اتاقی)	roommate
ریسمان (ریسمان)	rope
پوسیده	rotten
روسیه	Russia
فروش	sale
صالح	Saleh (male name)
نمک	salt
شور	salty
شنبه	Saturday
بُرانی بادنجان (برانی بانجان)	sauteed eggplant
بولانی	savory pastry with delicious filling
مکتب	school
مدیر مکتب	school principal
فصل [= موسم]	season
سکرتر	secretary
موتر [= موتر تیز رفتار]	sedan / passenger car
فروشنده	seller / street vendor
خورد ضابط [= بریدگی]	sergeant
سنگین [= با وقار] [= مؤقر]	serious / dignified
شهرنو	Shahr-e-Nau (a district)
شریف	Sharif (male name)
شال	shawl
پیراهن و تنبان	shirt and trousers
بوت	shoe
دکان [= مغازه]	shop / store
خرید	shopping
کوتاه	short
قد کوتاه [= کوتاه قد] (قد پخچ)	short (height)
شاور	shower
زیارت [= مقبره]	shrine
مریض	sick (adjective) / patient (noun)
لوحة	sign
از... به اینطرف [= از... به اینسو] (از... فتره)	since ... (time)

صمیمی	sincere
آواز خوان (خائنده)	singer
مجرد	single
يکفري	single (occupancy)
خواهر	sister
ماهر (لايق)	skillful
پوست [= جلد]	skin
لاغر	skinny
آهسته (آستا)	slow
به آهستگی (آستا)	slowly
خورد [= کوچک]	small
قالينچه	small rug
کانتين	snack bar
برفی	snowy
آنقدر [= اينقدر] (اوقه / ايقه)	so / so much / that much / this much
جراب	sock / stocking
خاک	soil
سرباز (عسکر)	soldier
بعضی	some
کسی	someone
بعضاً [= بعضی اوقات] [= گاهگاه] (بعضی وختها)	sometimes
پسر (بچه)	son / boy
به زودی [= عنقریب] (زود)	soon
شوربا (شوروا)	soup
جنوب	south
سوغات	souvenir
تير اشتبني [= تير فالتو]	spare tire
شورنخود وکچالو	spicy chickpea and potato salad
پکوره	spicy fried potatoes
قاشق	spoon
بهار	spring
دلگی	squad
زينه ها	stairs

گیردار	stick shift
مستقیم [= روبه رو]	straight
سرک [= جاده] [= کوچه]	street
قوی	strong
مضمون	subject
بوره [= شکر]	sugar
تابستان	summer
یکشنبه	Sunday
آفتابی (افتوی)	sunny
چرا نی.	Sure. / With pleasure.
شیرین	sweet
حوض آبیازی (حوض آوبازی)	swimming pool
میز	table
تاج محل	Taj Mahal
قد بلند [= بلند قد]	tall
تکسی	taxi
چای	tea
چای خانه	teahouse
معلم	teacher
تلفون	telephone
تلویزیون	television
حرارت (گرمی)	temperature
تشکر.	Thank you.
آن (او)	that
که	that / who / which
همان (همو)	that same / that very same
پس [= در آن صورت] (خی)	then / in that case
آنجا (اونجه)	there
بنا بر آن [= بناءً]	therefore
اینها (اینا)	these
آنها (اونها / اونا)	they
تشنه (تشنه)	thirsty
این (ای)	this
همین (همی)	this same / this very same

آنها (اونها) (اونا)	those
پنجشنبه	Thursday
وقت (وخت)	time
تیر	tire
جک تیر	tire jack
به	to
پیش [= نزد]	to / before / near
معذرت خواستن [= عذرخواستن] / خواه / خواست	to apologize
ترتیب دادن / ده / داد	to arrange
رسیدن / رس / رسید	to arrive
اشغال کردن / کن / کرد	to assume / to occupy
کباب کردن / کن / کرد	to barbeque
بودن / باش / بود	to be
توانستن / توان / توانست	to be able to / can (modal verb)
خواب بودن / باش / بود (خَو بودن)	to be asleep
پیدا شدن / شو / شد	to be found / to be available
دیر آمدن / آ / آمد [= دیر رسیدن / رس / رسید]	to be late
واقع بودن / باش / بود [= قرار داشتن / دار / داشت]	to be located / to be situated
شدن / شو / شد	to become
خونریزی داشتن / دار / داشت	to bleed / to be bleeding
خراب شدن / شو / شد	to break down
نفس کشیدن / کش / کشید	to breathe
آوردن / آور / آورد	to bring
پس آوردن / آور / آورد	to bring back / to return
آباد کردن [= اعمار کردن] / کن / کرد	to build
خریدن / خر / خرید	to buy
پاک کردن / کن / کرد	to clean
آمدن / آ / آمد	to come
تبریک گفتن / گو / گفت (تبریکی دادن / ده / داد)	to congratulate
عید مبارکی کردن	to congratulate someone on the occasion of Eid
پختن / پز / پخت (پخته کردن / کن / کرد)	to cook
حساب کردن / کن / کرد	to count

رقصیدن/ رقص/ رقصید (رقص کدن)	to dance
کردن/ گن/ کرد	to do
تعلیم کردن/ کن/ کرد	to do training / to undergo training
رسم کردن/ کن/ کرد (رسم کشیدن/ کش/ کشید)	to draw
نوشیدن/ نوش/ نوشید	to drink
بدست آوردن/ آور/ آورد] = کمایی کردن/ کن/ کرد[	to earn / to gain
خوردن] = غذا خوردن[(نان خوردن)/ خورد	to eat
معاینه کردن/ کن/ کرد	to examine
وجود داشتن/ دار/ داشت] = موجود بودن/ باش/ بود[	to exist / to be present / to be available
تسلیم دادن/ ده/ داد] = تسلیم گفتن/ گو/ گفت[	to express condolences
دهقانی کردن/ کن/ کرد	to farm / to do farming
حس کردن] = احساس کردن[/ کن/ کرد	to feel
پیدا کردن/ کن/ کرد] = یافتن/ یاب/ یافت[	to find
پترول یا دیزل گرفتن/ گیر/ گرفت] = پترول یا دیزل انداختن/ انداز/ انداخت (تیل انداختن/ انداز/ انداخت)	to fuel / to take fuel / to put fuel into the gas tank
گرفتن/ گیر/ گرفت	to get / to take (hold)
پنچر شدن/ شو/ شد	to get punctured / to have a flat (tire)
برخاستن/ برخیز/ برخاست (خیستن/ خیز/ خیست)	to get up / to rise
خوب شدن (جور شدن) / شو/ شد	to get well / to recover
دادن/ ده/ داد	to give
رفتن/ رو/ رفت با ..... رفتن به ..... رفتن	to go to go by means of..... to go to.....
کشت کردن/ کن/ کرد] = کاشتن/ کار/ کاشت[	to grow / to cultivate
رهنمایی کردن/ کن/ کرد	to guide
حاصل گرفتن/ گیر/ گرفت	to harvest
داشتن/ دار/ داشت	to have
میله کردن/ کن/ کرد	to have a picnic
یاد داشتن/ دار/ داشت	to have a skill / to know how to...

شنیدن / شنو / شنید	to hear
کمک کردن / کن / کرد ..... را کمک کردن به ..... کمک کردن	to help to help....
دردیدن / کن / کرد [= درد داشتن / دار / داشت]	to hurt / to ache
قصد داشتن	to intend
مصاحبه کردن / کن / کرد	to interview
دعوت کردن [= مهمان کردن] / کن / کرد	to invite
آبیاری کردن / کن / کرد	to irrigate
شناختن / شناس / شناخت	to know (to be acquainted with / to recognize)
دانستن / دان / دانست	to know (to be aware of / to have knowledge about)
آموختن / آموز / آموخت [= یاد گرفتن / گیر / گرفت]	to learn
دراز کشیدن / کش / کشید	to lie down
خوش داشتن / دار / داشت ..... را خوش داشتن	to like to like....
خوش آمدن / آ / آمد	to like/ to enjoy / to find pleasant
گوش کردن / کن / کرد [= گوش دادن / ده / داد] به ..... گوش کردن ..... را گوش کردن به ..... گوش دادن	to listen to listen to....
زندگی کردن / کن / کرد در ..... زندگی کردن با ..... زندگی کردن	to live to live in.... to live with....
معلوم شدن / شو / شد [= به نظر رسیدن / رس / رسید]	to look / to seem
تلفون کردن / کن / کرد به کسی تلفون کردن	to make a phone call to call someone
ریزرف کردن / کن / کرد	to make a reservation / to reserve
و عده ملاقات گذاشتن / گذار / گذاشت [= قرار ملاقات گذاشتن / گذار / گذاشت] (از کسی وخت گرفتن / گیر / گرفت)	to make an appointment
ملاقات کردن / کن / کرد (دیدن / بین / دید) با ..... ملاقات کردن	to meet to meet with....

حفظ کردن/ کن/ کرد (ازبرکردن/ کن/ کرد)	to memorize
حرکت کردن/ کن/ کرد	to move
حرکت دادن/ ده/ داد	to move (something)
کوچ کردن [= مهاجرت کردن] / کن/ کرد	to move / to migrate
ضرورت داشتن [= احتیاج داشتن] (کارداشتن)/ دار/ داشت	to need
باز کردن/ کن/ کرد	to open
فرمایش دادن/ ده/ داد	to order
رنگ کردن/ کن/ کرد	to paint
گذشتن/ گذر/ گذشت (تیرشدن/ شو/ شد) از ..... گذشتن (تیرشدن) ازپهلوی ..... گذشتن (تیرشدن)	to pass / to cross to pass..... to pass by.....
نماز خواندن/ خوان/ خواند	to pray
بلند کردن (بالا کردن) / کن/ کرد [= بالا بردن/ بر/ برد]	to raise / to lift
نامنویسی کردن [= ثبت نام کردن] / کن/ کرد	to register
ماندن/ مان/ ماند	to remain / to stay / to put / to let
به یاد داشتن دار/ داشت [= به یاد آوردن/ آور/ آورد] (به یاد آمدن/ آ / آمد)	to remember / to recall
تغییر ساختمان دادن/ ده/ داد [= اصلاح کردن/ کن/ کرد]	to remodel
کرایه کردن (کراه کردن) / کن/ کرد	to rent
کرایه دادن [= به کرایه دادن] (کراه دادن) / ده/ داد	to rent out
ترمیم کردن/ کن/ کرد	to repair
برگشتن/ برگرد/ برگشت (پس آمدن/ آ / آمد) از ..... برگشتن به ..... برگشتن	to return to return from.... to return to....
خلاص شدن/ شو/ شد	to run out
گفتن/ گو/ گفت	to say / to tell
دیدن/ بین/ دید	to see
فروختن/ فروش/ فروخت	to sell
فرستادن/ فرست/ فرستاد (روان کردن/ کن/ کرد)	to send

سرویس کردن/ کن/ کرد	to serve (food)
خرید کردن/ کن/ کرد از..... خرید کردن	to shop to shop at.....
نشان دادن/ ده/ داد ..... را نشان دادن به ..... نشان دادن	to show to show..... to show to.....
تماشا کردن جاهای دیدنی [= جاهای دیدنی را تماشا کردن] / کن/ کرد	to sightsee
امضا کردن (دستخط کردن) / کن/ کرد	to sign
آواز خواندن [= خواندن] / خوان/ خواند (بیت خواندن)	to sing
نشستن/ نشین/ نشست (شیشتن/ شین/ شیشت)	to sit / to sit down
خوابیدن/ خواب/ خوابید (خوگدن)	to sleep
سگرت کشیدن/ کش/ کشید	to smoke
تخم پاشی کردن/ کن/ کرد	to sow
صحبت کردن/ کن/ کرد [= گپ زدن/ زن/ زد]	to speak / to talk
خرج کردن [= مصرف کردن] / کن/ کرد (خرچ کدن)	to spend (money)
ایستاد شدن/ شو/ شد	to stall / to stop
ایستاد شدن/ شو/ شد	to stand / to stand up
شروع کردن [= آغاز کردن] / کن/ کرد	to start / to begin
اقامت کردن/ کرد/ کن [= اقامت داشتن/ دار/ داشت]	to stay / to reside
قدم زدن/ زن/ زد [= گردش کردن/ کن کرد]	to stroll / walk around
درس خواندن خوان خواند	to study
خواندن/ خوان/ خواند	to study / to read
گرفتن/ گیر/ گرفت	to take (to consume)
بردن/ بر/ برد	to take (to escort)
عکس گرفتن/ گیر/ گرفت عکس ..... را گرفتن از ..... عکس گرفتن	to take a picture to take a picture of.....

صحبت کردن / کن / کرد [= گپ زدن / زن / زد] درباره (درمورد) ..... صحبت کردن [= گپ زدن] با ..... گپ زدن [= صحبت کردن]	to talk / to speak to talk about.... to talk to.... to talk with....
درس دادن / ده / داد (یاد دادن / ده / داد)	to teach
تشکر کردن / کن / کرد از ..... تشکر کردن به خاطر ..... تشکر کردن	to thank to thank.... to thank for....
فکر کردن / کن / کرد	to think
تعلیم دادن / ده / داد	to train
سفر کردن [= مسافرت کردن] / کن / کرد	to travel
دور خوردن / خور / خورد	to turn
فهمیدن / فهم / فهمید	to understand
استعمال کردن / کن / کرد	to use / to apply
استفاده کردن / کن / کرد	to use / to utilize
فلم گیری ویدیویی کردن / کن / کرد [= فلم ویدیویی گرفتن / گیر / گرفت]	to videotape
بازدید کردن [= دیدن کردن] / کن / کرد	to visit (socially)
صبر کردن / کن / کرد [= انتظار کشیدن / کش / کشید] [= منتظر بودن / باش / بود]	to wait
پیاده رفتن [= با پای رفتن] [= راه رفتن] / رو رفت	to walk
خواستن / خواه / خواست	to want
تلویزیون دیدن / بین / دید	to watch TV
پوشیدن / پوش / پوشید	to wear / to put on
کار کردن / کن / کرد	to work
بد تر شدن / شو / شد	to worsen / to get worse
نوشتن / نویس / نوشت (نوشته کردن / کن / کرد)	to write
امروز	today
باهم [= باهم یکجا] (یکجایی)	together
فردا (صبا)	tomorrow
امشب (امشو)	tonight
بیحد [= بی اندازه]	too (excessively)

هم [= نیز] [= همچنان]	too / also
موترکش کننده	tow truck
تراکتور	tractor
میدان ترافالگر	Trafalgar Square
تعلیم [= تعلیم و تربیه]	training
میدان تعلیم	training field
سفر [= مسافرت]	trip / journey
سه شنبه	Tuesday
لنگی	turban
ترکیه	Turkey
موتر دو دروازه پی	two-door car
ایالات متحده آمریکا [= امریکا]	U.S.A.
ماما	uncle (maternal)
کاکا	uncle (paternal)
متأسفانه [= بدبختانه]	unfortunately
بدون مبل و فرنیچر [= بی مبل و فرنیچر]	unfurnished
یونیفورم	uniform
قطعه [= جزو تام]	unit
پوهنتون	university
تا	until / to
طبقه بالا [= منزل بالا]	upstairs
استعمال	use / usage
استفاده	use / usage
معمولاً	usually
دره	valley / glen
مختلف	various / different
سبزی (ترکاری)	vegetable
بسیار	very / many / much
کمره ویدیویی	video camera
فلم برداری ویدئویی	video recording
قریه [= ده]	village
قریه دار [= ملک]	village chief / village leader
میدان قریه	village square
پیشخدمت	waiter

ولی	Wali (male name)
گرم	warm
واشنگتن	Washington
آب (آو)	water
وزیر اکبر خان مینه	Wazir Akbar Khan Mena (a district)
ما	we
ضعیف	weak
سلاح	weapon
هوا [= آب و هوا]	weather / air
عروسی	wedding
چهارشنبه	Wednesday
هفته	week
آخر هفته	weekend
خوش آمدید! (خوش آمدین!)	Welcome!
غرب	west
چه؟ (چی؟)	What?
ساعت چند؟ (چند بجہ؟)	What time?
چی شدہ؟	What's wrong?
گندم	wheat
وقتیکہ (وختیکہ)	when/at the time when
چه وقت؟ [= کی؟] (چی وخت؟)	When?
جاییکہ	where / at the place where
کجا؟	Where?
کدام؟	Which?
سفید	white
قصر سفید	White House
چلو	white rice
کی؟	Who?
چرا؟	Why?
وسیع [= عریض] (بردار)	wide
خانم [= زن]	wife
زمستان	winter
با (دہ)	with / by (means of)
بہ چشم.	With pleasure.

زن	woman
چادر	women's head covering
کار	work
اکسری (عکس)	X-ray
حویلی (حوالی)	yard
سال	year
بلی	yes
دیروز	yesterday
هنوز	yet / still
شما	you (formal or plural)
تو	you (informal)
جوان	young

LESSON 25

Renting a Car

- *Vocabulary: Related to car types and equipment; car rental and travel*
- *Grammar: Conditional tense 'if...'; respectful titles آقا 'Mr.' and خانم 'Ms.'*
- *Functions: Talk to a cabdriver and rental agent about rental car needs.*
- *Skills: Develop a cultural awareness about the scarcity and limitations of rental services.*
- *Situation: A businessman finds out where car rental offices are located and proceeds to rent a car.*

Grammar Notes

Conditional sentences

A conditional sentence consists of two clauses: the condition (subordinate) clause and the result (main) clause. These two clauses combined make a statement in the *conditional mood*, or, in other words, a *conditional sentence*:

'If you study hard, you will succeed.'

In Dari, we construct the conditional sentences mostly with the help of the conjunction اگر 'if.' Like English, the Dari verb forms used in each of the two clauses vary by tenses. Let's look at some examples:

اگر او به مرکز شهر برود، موتر کرایه خواهد یافت.

future tense

present subjunctive mood

'If he goes to the city center, he will find a rental car.'

اگر پول کافی دارید، یک موتر جیب را کرایه کنید.

imperative form

simple present tense

'If you have enough money, rent a jeep.'

اگر به یک رهنما ضرورت داشتید، ما شما را کمک خواهیم کرد.

future tense

simple past tense

'If you needed a guide, we would help you.'

اگر همین حالا به دفتر موترهای کرایه بروید، آقای کمار را می بینید.
simple present tense   *present subjunctive mood*

'If you go to the car rental office right now, you will see Mr. Kumar.'

اگر این موتر را نمیخواهید، من یک موتر دیگر را به شما نشان خواهم داد.
future tense   *simple present tense*

'If you don't want this car, I will show you another car.'

اگر حالا به مرکز شهر بروید، من هم با شما خواهم رفت.
future tense   *simple present tense*

'If you go to the city center now, I will go with you too.'

اگر صبر میکنید، من موتر را به اینجا خواهم آورد.
future tense   *simple present tense*

'If you wait, I will bring the car here.'

اگر موتر بیمه شده میخواهید، لطفاً در اینجا امضا کنید.
imperative form   *simple present tense*

'If you want an insured car, please sign here.'

اگر موترهای اتومات را خوش دارید، باید این موتر را بگیرید.
present subjunctive mood   *simple present tense*

'If you like cars with automatic transmission, you should get this car.'
 (lit., 'automatic cars')

اگر موتر را با تانکی پر میبرید، لطفاً آنرا با تانکی پر پس بیاورید.
imperative form   *simple present tense*

'If you take the car with a full tank, please bring it back with a full tank.'

اگر موتر تیز رفتار را نمیخواهید، باید در اینجا امضا کنید.
present subjunctive mood   *simple present tense*

'If you don't want the sedan, you should sign here.'

اگر موترهای کرایه ارزان میخواهید، به دفتر ما بیایید.
imperative form   *simple present tense*

'If you want cheap rental cars, come to our office.'

Conditional sentences containing past tenses will be introduced in future lessons.

Respectful titles ‘Mr.’ and ‘Ms.’ in Dari

As in English, the titles آقا /aa-qaa / ‘Mr.’ and خانم /khaa-num/ ‘Ms.’ are used when addressing or speaking about a man or a woman in a formal way. These titles are usually followed by the full name, or just the last name of the person being addressed or referred to. Since in Dari, there is a relationship between these titles and the names they refer to, it becomes necessary to use *ezafat* between them. The word آقا ends with the vowel /aa/ represented by the letter الف /alef /. Therefore, as discussed in Lesson 2, *ezafat* in this case takes the /ye/ sound represented by the letter ی /yaa/. Example:

آقای هوندا یک تاجر جاپانی است. ‘Mr. Honda is a Japanese businessman.’

On the other hand, with the word خانم ‘Ms.’, which can be used before the full name or the last name, or after the first name of a woman or a girl, this *ezafat* is usually dropped¹. Let’s look at some examples:

Before full name:

خانم پروین شریفی موترهای دودروازه بی را خوش دارد. ‘Ms. Parween Sharifi likes two-door cars.’

Before last name:

خانم شریفی موترهای دودروازه بی را خوش دارد. ‘Ms. Sharifi likes two-door cars.’

After first name:

پروین خانم موترهای دودروازه بی را خوش دارد. ‘Ms. Parween likes two-door cars.’

Now look at some more examples and determine if *ezafat* is used or not:

ناهید خانم به ایتالیا سفر خواهد کرد. ‘Ms. Nahid will travel to Italy.’

آقای دیوپان یک ژورنالیست فرانسوی است. ‘Mr. Dupont is a French journalist.’

خانم او امریکایی است. ‘His wife is an American.’

خانم جانسن قرارداد را امضاء نکرد. ‘Ms. Johnson didn’t sign the contract.’

¹ The word خانم also means ‘wife,’ and if it is followed by an *ezafat*, it could be understood as ‘wife of...’, for example, خانم حمید ‘wife of Hamid’ or ‘Hamid’s wife.’ That is why it rarely takes an *ezafat* when used as the title ‘Ms.’

Lesson Vocabulary

 Listen and become familiar with these words:

آقا	Mr.
خانم	Ms.
موتور [= موتر نیز رفتار]	sedan / passenger car
جیب [= موتر جیب]	jeep
موتور پیکپ	pickup truck
موتور دو دروازه یی	two-door car
موتور چهار دروازه یی	four-door car
راننده (دریور) (موتروان)	driver
رهنما	guide
قرارداد	contract / written agreement
بیمه	insurance
تانکی	gas tank
قسم [= نوع]	kind / type
مرکز	center
سفر [= مسافرت]	trip / journey
گیردار	stick shift
اتومات	automatic (transmission)
بیمه شده (بیمه شدگی)	insured
پُر	full
مختلف	various / different
اگر (اگه)	if / in case
کدام	any
همگی [= تماماً] (کُلگی)	all / exclusively / entirely
پس آوردن / آور / آورد	to bring back / to return
پترویل یا دیزل گرفتن / گیر / گرفت [= پترویل یا دیزل انداختن / انداز / انداخت] (تیل انداختن / انداز / انداخت)	to fuel / to take fuel / to put fuel into the gas tank
امضا کردن (دستخط کردن) / کن / کرد	to sign
سفر کردن [= مسافرت کردن] / کن / کرد	to travel
پیدا شدن / شو / شد	to be found / to be available

Homework

- A. 🎧 You will hear five expressions. Four fit together logically but one does not. Which one does not fit? Write it down in Dari.

خالی - اتومات - پُر - راننده - گیردار (راننده)

What do the others have in common? (They are adjectives.)

- B. 🎧 Listen and fill in the blanks with the missing words. Then translate each item into English.

اگر به شهر نوبروید، _____ پیدا کرده می‌توانید. (موترکرای)
 If you go to Shahr-e-Nau, you can find rental cars.

آقای کریمی یک موتر _____ می‌خواهد. (جیپ)
 Mr. Karimi wants a jeep.

پروین خانم موترهای _____ را خوش دارد. (دودروازه پی)
 Ms. Parween likes two-door cars.

چه وقت می‌توانید این موتر را _____؟ (پس بی‌آورید)
 When can you bring this car back?

- C. Write the following in Dari:

If you go to the city center, you will find a good hotel. (singular, formal)

اگر به مرکز شهر بروید، یک هتل خوب خواهید یافت.

All of these cars have insurance.

همه این موترها بیمه دارند.

You must sign the contract. (singular, formal)

شما باید قرارداد را امضاء کنید.

No car rental businesses are available at the airport.

در میدان هوایی بزنس های موترکرای وجود ندارد.

Narrative (Structures)

As you work through the narrative model on the next page, you will discover examples of these structures:

Structure	 Dari word(s)	English meaning
respectful title / form of address	آقا	'Mr.'
clause in conditional mood ('if')	اگر او به مرکز شهر برود	'if he goes to the city center'
verbs in the future tense	سفر خواهد کرد خواهد یافت	'(he) will travel' '(he) will find'
verbs in subjunctive mood	(میخواهد) ... کرایه کند (اگر) ... برود (باید) ... برود	'(he wants to) rent' 'if (he) goes' '(he) must go'
prepositional phrases	برای شروع کردن به افغانستان به شهرهای مختلف در میدان هوایی به مرکز شهر باتکسی به آنجا	'for starting (in order to start)' 'to Afghanistan' 'to various cities' 'at the airport' 'to the city center' 'with taxi (by taxi)' 'to there (there)'
relative clause using 'who'	که یک تاجر جاپانی است	'who is a Japanese businessman'

Narrative (Model)

© NOVA

آقای هوندا که یک تاجر جاپانی است برای شروع کردن تجارت به افغانستان آمده است. او به شهرهای مختلف سفر خواهد کرد. آقای هوندا حالا در میدان هوایی کابل است و می خواهد که یک موتر جیب کرایه کند. در میدان هوایی، بزنس های موتر کرایه وجود ندارد. اگر او به مرکز شهر برود، موتر کرایه خواهد یافت. او باید با تکسی به آنجا برود.

1. 🎧 Listen repeatedly until you understand what is being said.
2. Read along with the recorded voice. Practice Dari pronunciation.
3. Complete the grid with examples. Note the English meanings.
4. If called on, point out the different structures on the SmartBoard.

Narrative (Variations)

آقای هوندا که یک تاجر جاپانی است برای شروع کردن تجارت به افغانستان آمده است. اوبه شهرهای مختلف سفر خواهد کرد. آقای هوندا حالا در میدان هوایی کابل است و میخواهد که یک موتر جیب کرایه کند. در میدان هوایی، بزنس های موتر کرایه وجود ندارد. اگر اوبه مرکز شهر برود، موتر کرایه خواهد یافت. او باید با تکسی به آنجا برود.

ترمیم کردن سرک ها	فرانسوی	کوتل های	وزیر اکبر خان مینه
خانم ژورنالست	دیوپان (Dupont)	بازدید کردن از جاهای مشهور	
شهرنو امریکایی	کارته سه	داکتر	تعلیم دادن معلمان
مکتب های میدان هوایی	شاید	کمار (Kumar)	کلینیک های صحی
نمیتواند معاینه کردن مریضان	معلم	نمیخواهد	ایتالوی
موتر تیز رفتار	قریه های	خبرنگار	پیدا کند
شولتس (Schultz)	موتر بیمه شده	هندی	مصاحبه کردن با مردم
موتر ارزان	مارتینو (Martino)	میخواهد	جانسن (Johnson)
موتر پیکپ	آلمانی	انجنیر	رهنما

1. Create new narratives by choosing different words from the box to replace the shaded parts of the text.
2. Use the remaining class time to practice talking in the past tense about Mr. Honda's (completed) trip.

Exchange (Structures)

1. 🎧 Listen and pay attention to conversational forms that differ from formal Dari. Highlight them in the transcript on the next page.
2. Practice the exchange for fluency and good pronunciation, along with the native speakers.
3. Answer the following questions. Write key words in Dari.

(به موتر کرایایی.)	● آقای هوندا به چی ضرورت داشت؟
(به شهر نو.)	● با تکسی به کجا رفت؟
(موتر جیپ.)	● چی قسم موتر میخاست؟
(اونها موتر اتومات نداشتن.)	● چرا نتانست که موتر اتومات بگیره؟
(بری ده روز.)	● موتره بری چند روز کار داشت؟
(قرار داده.)	● چی ره امضا کد؟
(پُربود.)	● تانکی موتر پُربود یا خالی؟

4. Practice asking about and telling each other the information. Also practice your own questions.

Exchange (Models)

Mr. Honda takes a cab from Kabul Airport.

© Shahab Azim

- آقای هوندا: ده کابل دفترهای موترکرایي پیدا میشه؟
 رانندهء تکسی: بلی، پیدا میشه. شما میخایین موترکراه کنین؟
 آقای هوندا: بلی.
 رانندهء تکسی: اگر به شهرنو، کارته چهاریا کارته پروان برین، هر قسم موترکرایي ره پیدا کده میتانین.
 آقای هوندا: کدامش نزدیکتراس؟
 رانندهء تکسی: شهرنو.
 آقای هوندا: لطفاً مره اونجه برین.
 رانندهء تکسی: به چشم.

© Mustafa Rasuli

¹ کدامش, literally 'which of it,' is mostly used in conversational Dari meaning 'which one.'

Exchange (Models)

Mr. Honda is in a car rental office in Shahr-e-Nau.

- هوندا: مه یک موتربری ده روز کار دارم.
 کاتب: چی قسم موتر میخابین؟
 هوندا: موتر جیب. آگه جیب اتومات داشته باشین خوبتر خاد بود.
 کاتب: ببخشین. ما موترهای اتومات نداریم. موترهای ما کلگی گیر دار اس.
 هوندا: کراه یک موتر جیب روز چند اس؟
 کاتب: با بیمه، روز پنجاه و پنج دالر اس.
 هوندا: تشکر. مه میگیرمیش.
 کاتب: لطفاً ای قرار داده امضا کنین.
 هوندا: بسیار خوب. موتر تیل داره؟
 کاتب: بلی، تانکیش پُر اس. وختیکه موتره پس میارین، باید تانکیش پُر باشه.

© Shahab Azim

¹ As discussed in Lesson 19, the short form of personal pronouns for the third person singular (ش) used here, functions as the direct object of the verb گرفتن 'to take.' This sentence means the same as: مه اوره میگیرم 'I will take it.'

Exchange (Variations)

Question and answer practice

Where should I go in order to rent a car?
 Have you seen the car rental office?
 What kind of cars do they rent out?
 How much is the rent for a sedan per day?
 Do you like a sedan or a jeep?
 Have you traveled by rental car recently?

بری کراه کدن یک موتر کجا باید برم؟
 دفتر موترهای کرایه‌ای ره دیدی؟
 اونها چی قسم موتر هاره کراه میتن؟
 کراه یک موتر تیز رفتار روز چند اس؟
 موتر تیز رفتاره خوش داری یا جیبه؟
 ده ای وخت ها با موتر کرایه سفر کدی؟

Transformation drill (conversational to formal, then formal to conversational Dari)

← آیا در کابل دفترهای موتر کرایه‌ای پیدا میشود؟
 کدامیک نزدیکتر است؟
 لطفاً من را (مرا) به آنجا ببرید.
 من آنرا میگیرم. (من میگیرمش)
 آیا موتر پترول دارد؟
 وقتیکه موتر را پس می آورید، باید تانکی اش (آن) پُر باشد.

ده کابل دفترهای موتر کرایه‌ای پیدا میشه؟
 کدامش نزدیکتر اس؟
 لطفاً مره اونجه ببرین.
 مه میگیرمش.
 موتر تیل داره؟
 وختیکه موتره پس میارین، باید تانکیش پُر باشه.

On-the-spot translation

I don't like stick shift cars.
 You should sign the contract.
 Let's go to the city center.

موترهای گیرداره خوش ندارم.
 باید قرارداد امضاء کنین.
 بیا که به مرکز شهر بریم.

Number dictation

1,650 dollars
 82,015

۱,۶۵۰ دالر
 ۸۲,۰۱۵

Conjugation of new verbs in short sentences

I brought the rental car back.
 I fuel my car.
 I have not signed the contract.
 I will travel to France.

من موتر کرایه‌ای را پس آوردم.
 من به موترم پترول می اندازم.
 من قرارداد را امضاء نکرده ام.
 من به فرانسه سفر خواهم کرد.

* Now conduct the same drill for a second time, in conversational Dari.

Gisting

- الف: موتر کرایبی دارین؟
 ب: بلی داریم. چی قسم موتر می خایین؟
 الف: یک موتر جیب اتومات می خایم.
 ب: ببخشین، جیب اتومات نداریم. موترهای جیب ما کلگی گیردار اس.
 الف: کراهش چند اس؟
 ب: روز ۶۰ دالر.
 الف: بیمه شدگی اس؟
 ب: نی، بیمه ره باید بخرین.
 الف: شما رهنما هم دارین؟
 ب: نی صاحب، رهنما نداریم.

1. Listen repeatedly.
2. In Dari, report one or more things that you understood, after each iteration.
3. Summarize the essential points in English.
4. Practice a similar dialog with a partner, making up variations.

Extended Practice

These are suggestions for personalized and integrated activities. Work briskly through the warm-up steps. Be prepared when you are called on. Your instructor will manage the time so that no more than 10 minutes are spent on the warm-up.

Warm-up (only one student per task)

1. Name five different types of vehicles, motorized or not.
2. Tell something about the car you own, or want to have.
3. Ask a classmate with a car if he or she fuels (with) gasoline or diesel.
4. Tell your teacher, in simplest terms, what a HMMWV (“Hummer”) is. Name some characteristics.
5. Ask your teacher if he or she has a car with a stick shift. Also find out if it has air conditioning.
6. Dictate to your classmates five verb forms from this lesson. They will have to write and say what each means.

Talking about customer friendly rental car service

Think about some innovations that make it increasingly more convenient to rent a car these days, statewide or overseas. Prepare notes.

Now talk about the convenient way to rent a car.

Role-plays

One of the following situations is outlined in Dari. Which one? (1)

با یک رانندهٔ تکسی در افغانستان صحبت کنید و از او بپرسید که آیا میتواند موتر او را کرایه و از خود او به حیث رهنما استفاده کنید. رانندهٔ تکسی شاید به پیشنهاد شما موافقه کند یا نکند.

(1) You are in Afghanistan. Talk to a cabdriver and ask him if you could rent his vehicle and use him as a guide. The cabdriver may or may not agree to your proposition.

(2) You are talking with an Afghan acquaintance about the most suitable vehicle for your purposes. You may need a car merely to go places in town. Your Afghan counterpart needs a vehicle for extended travel.

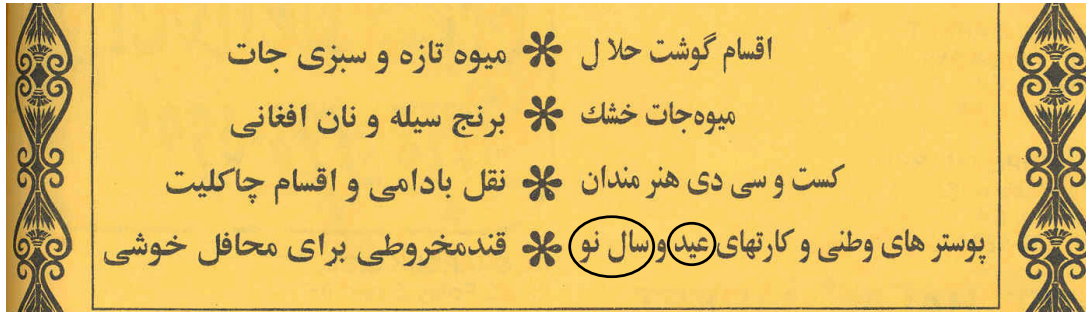
(3) You are stationed in Afghanistan. You use an Afghan soldier as a driver on patrols to remote areas. Make sure the vehicle is fully fueled. If not, send the driver to do it. Point out the consequences if this is not done.

Now act out these role-plays with a partner.

Authentic Material

Recognize words in short texts. Practice reading, listening and also short speaking or writing tasks. Hone your dictionary skills.

© Nick Noori

1. Listen to a commercial. What is advertised? Listen for all the items you recognize. Who recognized the most?
2. Based on the advertised items, determine which of the following businesses distributed the commercial:

داکتر اصغر فرسائی

افغان مینی مارکیت ←

چاپ خانه

© Nick Noori

3. Identify the two occasions for which cards and posters are offered. Circle those occasions in the ad above.

خدمات بیمه های ضروری

موتور، خانه، حیات، صحت و بزنس

بدون اجبار، بطور خاطر خواه شما

ABDUL K. NOORI

لطفاً با عبدال نوری به تماس شوید

بیمه خانه
بیمه صحت
بیمه موتور
بیمه عمر
ذخیره نقدی به منظور حفظ ارزش پولی آن
پول تحصیل کالج
پس انداز معاش
بیمه اصلی و مهم استخدام
بیمه همسر، فرزندان و نواسه ها
کمک و اعانه
احتیاجات بزنس

© Nick Noori

1. Read the ad. What kind of business is Abdul Noori in? Say the word in Dari and point it out in the text. (بیمه)
2. Find the dictionary meanings of the underlined words. (spouse, child, grandchild)
3. Write the appropriate categories from the ad in the boxes provided below.
4. In pairs, ask each other and discuss the services you can receive from this business. Speak Dari.

© Nick Noori

بیمهٔ صحتی	بیمهٔ موتور	بیمهٔ همسر، فرزندان و نواسه ها	بیمهٔ خانه
------------	-------------	-----------------------------------	------------

LESSON 26

A Holiday Celebration

- *Vocabulary: Extended family; special holiday greetings; items of traditional clothing; special treats; Eid festivity*
- *Grammar: Adjectives with the suffix انه /aa-na/; comparison of خوش داشتن and خوش آمدن 'to like'; usage of قصد داشتن 'to intend'*
- *Functions: Exchange greetings and pleasantries. Pay someone a compliment.*
- *Skills: Develop a cultural awareness of religious holidays.*
- *Situation: A family from Kabul pays their respects to their elders in the province.*

Grammar Notes

Adjectives constructed with the suffix انه /aa-na/

In Dari, some nouns can be converted to adjectives by attaching the suffix انه /aa-na/. For example, مرد 'man' is a noun, and with the suffix انه it becomes مردانه, an adjective meaning 'of or pertaining to men / men's.' Look at a number of other adjectives derived from nouns with the help of the suffix انه /aa-na/:

<u>Noun</u>		<u>Adjective</u>	
زن	'woman'	زنانه	'women's / of women'
دختر	'girl'	دخترانه	'girls' / of girls'
پسر	'son'	پسرانه	'sons' / of sons'
بچه	'boy'	بچه گانه	'boys' / of boys'
طفل	'baby'	طفلانه	'babies' / of babies'

Let's look at an example from this lesson:

لباسهای قشنگ طفلانه، مردانه و زنانه در همه جا دیده میشود. 'Beautiful children's, women's and men's clothes are seen everywhere.'

Note that some Dari adjectives are converted to adverbs in the same way:

<u>Adjective</u>		<u>Adverb</u>	
ماهر	'skillful'	ماهرانه	'skillfully'
بدبخت	'unfortunate'	بدبختانه	'unfortunately'
جوان	'young'	جوانانه	'youthfully'
پیر	'old'	پیرانه	'in an elderly manner'

Usage of the verb قصد داشتن ‘to intend’

The verb قصد داشتن ‘to intend’ can be used as an auxiliary verb to construct the *subjunctive mood* of the main verb. For example:

سرور قصد دارد که به هرات سفر کند. ‘Sarwar intends to travel to Herat.’

In the example, سفر کردن is the *present subjunctive mood* of the verb ‘to travel.’

Comparison of خوش آمدن ‘to like’ and خوش داشتن ‘to like’

The verbs خوش آمدن and خوش داشتن both mean ‘to like’ and can be used interchangeably in most cases. However, this does not apply to the *past tense*. When we talk about someone or something that we found pleasant or interesting, we use the past tense of the verb خوش آمدن, which refers to a one-time action, whereas خوش داشتن used in the *past tense* refers to habitual or continuous actions (‘I used to like ...’) Another difference between the two is that خوش داشتن requires the particle را /raa/ while خوش آمدن does not.

Let’s first look at two examples in the *present tense*, where the two verbs can be used interchangeably:

من نقل بادامی را خوش دارم. ‘I like almond candy.’

نقل بادامی خوشم می آید. ‘I like almond candy.’

Now look at the following examples in the *past tense*, and compare them:

من نقل بادامی را خوش داشتم. ‘I used to like almond candy.’

نقل بادامی خوشم آمد. ‘I liked the almond candy.’

Transition to conversational Dari

In conversational Dari, while using the verb خوش آمدن ‘to like,’ we often insert the preposition از ‘from’ before the object, and even mention a noun or a pronoun (as the subject of the verb خوش آمدن) with the particle را /raa/ at the beginning of the sentence. These additions are for emphasis only and do not change the overall meaning of the sentence. Let’s take the earlier examples and convert them to conversational form:

<u>Formal</u>	<u>Conversational</u>	<u>English meaning</u>
نقل بادامی خوشم می آید.	نقل بادامی خوشم میایه. or: از نقل بادامی خوشم میایه. or: مه ره از نقل بادامی خوشم میایه.	‘I like almond candy.’
نقل بادامی خوشم آمد.	نقل بادامی خوشم آمد. or: از نقل بادامی خوشم آمد. or: مه ره از نقل بادامی خوشم آمد.	‘I liked the almond candy.’

* * * * *

As you already know, the words اینجا /een-jaa/ ‘here’ and آنجا /aan-jaa/ ‘there’ change to اینجه /een-ja/ and اونجه /oon-ja/ in conversational Dari. When emphasized, these words receive an additional syllable and become ایننجه /ey-noon-ja/ ‘right here’ and اوننجه /o-noon-ja/ ‘right there.’ For example:

نفیسسه جان، خوش آمدی. بیا... بیا... ایننجه بشی.	‘Welcome, dear Nafisa. Come...come...Sit right here.’
جرا بهایم اوننجه اس.	‘My socks are right there.’

Cultural Notes

Religious holidays

In Afghanistan, as in other Islamic countries, various religious holidays are observed. Eid-e-Ramazan is a public holiday that lasts for three days, while Eid-e-Qurban lasts for four days.

Both holidays officially begin with the special Eid prayers usually performed at congregational mosques where greater numbers of people can be accommodated. Traditionally, all Afghans, especially the kids, wear new or at least clean clothes during these holidays. People visit relatives, friends and neighbors and congratulate each other. Some of the most common Dari idioms used during the Eid holidays for congratulating and expressing good wishes are: ایام شریف مبارک! , عید شما مبارک! , عید تان مبارک! , عید مبارک! , all of which generally mean: ‘Congratulations on the occasion of Eid!’ During Eid-e-Ramazan, the above exclamations are usually followed by: ‘روزه ونماز تان قبول!’

fast and prayers be accepted!’, and during Eid-e-Qurban by: *داخل حاجی^۱ ها و غازی^۲ ها باشین!* ‘May you be included among the Mecca pilgrims and the holy warriors!’ meaning, ‘May you enjoy the same spiritual rewards given to the Mecca pilgrims and the holy warriors!’ On both occasions, kids receive *عیدی* ‘Eid money’ from their parents, uncles, aunts and other adult relatives or even family friends and neighbors. Plenty of food is prepared and served. Cakes, cookies, sweets, fresh and dried fruits are seen at almost every Afghan home during the Eid days. The poor and homeless are fed by the wealthy. One of the most important aspects of these two happy occasions is the spirit of forgiveness, which brings together those who are angry with each other over personal conflicts, family disputes, etc., and encourages them to reconcile.

© Defend America

¹ The title *حاجی* ‘haji’ (or ‘hadji’) /haa-jee/ is used to address or refer to a Muslim who has made a pilgrimage to Mecca.

² The word *غازی* ‘ghazi’/ghaa-zee/ ‘holy warrior’ is used as a title for a Muslim who has fought victoriously against enemies of Islam. It is considered a title of honor.

Kinship terms

In English, the word ‘cousin’ refers to a male or female child of an uncle or aunt, whether on the father’s or mother’s side of the family. In Dari, there are eight different terms for ‘cousin,’ each one referring to a specific cousin and requiring no further clarification. They are:

پسر کاکا	‘paternal uncle’s son’
دختر کاکا	‘paternal uncle’s daughter’
پسر ماما	‘maternal uncle’s son’
دختر ماما	‘maternal uncle’s daughter’
پسر عمه	‘paternal aunt’s son’
دختر عمه	‘paternal aunt’s daughter’
پسر خاله	‘maternal aunt’s son’
دختر خاله	‘maternal aunt’s daughter’

Lesson Vocabulary

 Listen and become familiar with these words:

رخصتی عمومی [= تعطیل عمومی]	public holiday
خویشاوندان [= اقارب] (قوم و خویش)	relatives
والدین [= پدر و مادر]	parents
فرزند (اولاد)	child
پسر (بچه ¹)	son / boy
دختر	daughter / girl
کاکا	uncle (paternal)
ماما	uncle (maternal)
عمه	aunt (paternal)
خاله	aunt (maternal)
بزرگسال [= کلان سال]	adult / grown up
کودک (چوچه)	kid / youngster
لباس (کالا)	clothes / outfit
پیراهن و تنبان ²	shirt and trousers
لنگی	turban
چادر	women's head covering
بوت	shoe
جراب	sock / stocking
نقل بادامی (نقل)	almond candy
عیدی	Eid money
پاک	clean
هرکس [= همه کس]	everybody / everyone
هرجا [= همه جا]	everywhere / every place
هیچ جا	nowhere
همدیگر [= یکدیگر]	each other / one another
قصد داشتن / دار / داشت	to intend
عید مبارکی کردن / کن / کرد	to congratulate someone on the occasion of Eid
خوش آمدن / آ / آمد	to like / to enjoy / to find pleasant

¹ بچه is the conversational form of پسر 'son.' It also means 'child.'

² پیراهن و تنبان / pey-raa-han wa tun-baan / (/pey-raan u tun-baan/ in conversational Dari) is a traditional outfit worn by most people in Afghanistan. It consists of two pieces: a shirt and pants.

Homework

- A. 🎧 You will hear five expressions. Four fit together logically but one does not. Which one does not fit? Write it down in Dari.

عمه – کاکا – لنگی – ماما – خاله (لنگی)

What do the others have in common? (They are relatives.)

- B. 🎧 Listen and fill in the blanks with the missing words. Then translate each item into English.

فرزانه برای مادرش لباس های قشنگ _____ خرید. (زنانه)
Farzana bought beautiful women's clothes for her mother.

من _____ بعد از دو ماه به هرات خواهد رفت. (دختر کاکای)
My cousin (paternal uncle's daughter) will go to Herat in two months.

عید رمضان یک _____ است؟ (رخصتی عمومی)
Eid-e-Ramazan is a public holiday?

خویشاوندان من با همدیگر _____ (عید مبارکی کردند).
My relatives congratulated one another on the occasion of Eid.

- C. Write the following in Dari:

On the days of Eid, everybody wears new clothes.

در روزهای عید، هر کس لباس نو میپوشد.

My paternal uncle gave Eid money to his son.

کاکایم به پسر خود عیدی داد.

Fresh almond candy is available everywhere.

نقل تازه در هر جا پیدا میشود.

Do you wear a head covering when you go out? (singular, formal)

آیا وقتی که بیرون میروید چادر میپوشید؟

Narrative (Structures)

As you work through the narrative model on the next page, you will discover examples of these structures:

Structure	📖 Dari word(s)	English meaning
verb in the passive voice	دیده میشوند	'(they) are seen'
verb in the future tense	بازدید خواهند کرد	'(they) will visit'
verbs in the present tense	قصد دارند زندگی میکنند است میروند عید مبارکی میکنند میدهند میپوشد	'(they) intend' '(they) live' '(it) is' '(they) go' '(they) congratulate' '(they) give' '(they) wear'
verb in subjunctive mood	(قصد دارند) ... سفرکنند	'(they intend to) travel'
prepositional phrases	در عید رمضان به هرات از اقارب در هرات به خانه باهمدیگر به کودکان در همه جا	'on the Eid-e-Ramazan' 'to Herat' 'from relatives' 'in Herat' '(to) home' 'with each other' 'to kids' 'in every place'
adjectives with the suffix /aa-na/	طفلانه مردانه زنانه	'children's' 'men's' 'women's'

Narrative (Model)

سرور و خانمش نفیسه قصد دارند که در عید رمضان امسال به هرات سفر کنند. آنها از اقارب شان بازدید خواهند کرد. کاکای سرور و عمهٔ نفیسه در هرات زندگی می کنند. عید رمضان یک رخصتی عمومی است. مردم به خانهٔ خویشاوندان و دوستان خود میروند و با همدیگر عید مبارکی میکنند. بزرگسالان به کودکان عیدی میدهند. هر کس لباس نو و پاک میپوشد. لباسهای قشنگ طفلانه، مردانه و زنانه در همه جا دیده میشود.

© Defend America

1. 🎧 Listen repeatedly until you understand what is being said.
2. Read along with the recorded voice. Practice Dari pronunciation.
3. Complete the grid with examples. Note the English meanings.
4. If called on, point out the different structures on the SmartBoard.

Narrative (Variations)

سرور و خانمش نفیسه قصد دارند که در عید رمضان امسال به هرات سفر کنند. آنها از اقارب شان بازدید خواهند کرد. کاکای سرور و عمهٔ نفیسه در هرات زندگی می کنند. عید رمضان یک رخصتی عمومی است. مردم به خانهٔ خویشاوندان و دوستان خود میروند و با همدیگر عید مبارکی میکنند. بزرگسالان به کودکان عیدی میدهند. هر کس لباس نو و پاک میپوشد. لباسهای قشنگ طفلانه، مردانه و زنانه در همه جا دیده میشود.

دخترانه	یما	صحبت میکنند	عمه	همکاران	جالب
پسر عمه	نوروز	قشنگ	آواز میخوانند	خاله	خاله
جوانانه	دختر خاله	جلال آباد	میخواهند	پسر کاکا	پسر کاکا
فرهاد	امکان دارد	ماما	قیمت	چاکلیت	دختر
فریبا	مزار شریف	دختر عمه	همسایه ها	غذا میخورند	غذا میخورند
قندهار	پسر خاله	میتوانند	میوه	غزنی	غزنی
بچه گانه	گرم	شاید	کاکا	دختر ماما	دختر ماما
شوهر	رنگین	پسر ماما	خوب	باید	عید قربان
پسر	لیلا	پیرانه	والدین	کلچه	دختر کاکا

1. Create new narratives by choosing different words from the box to replace the shaded parts of the text.
2. Use the remaining class time to talk about holiday celebrations that bring families together in the U.S.

Exchange (Structures)

1. 🎧 Listen and pay attention to conversational forms that differ from formal Dari. Highlight them in the transcript on the next page.
2. Practice the exchange for fluency and good pronunciation, along with the native speakers.
3. Answer the following questions. Write key words in Dari.

(خانه کاکایش رفت.)	● سرورده روز عید کجا رفت؟
(عید رمضان. بخاطریکه اوگفت، "روزه ونمازتان قبول!")	● اوکدام عید بود؟ چرا؟
(خانمش نفیسه.)	● با سروردیگه کی رفت؟
(کلچه عید خورد.)	● نفیسه ده اونجه، چی خورد؟
(مقبول بود.)	● لباس نفیسه چطور بود؟
(ده خانه همسایه بودن.)	● چوچه های نفیسه کجا بودن؟

4. Practice asking about and telling each other the information. Also practice your own questions.

Exchange (Models)

Sarwar arrives at his uncle's house.

سرور: کاکا جان، سلام. عید شما مبارک. روزه و نمازتان قبول.

کاکای سرور: تشکر سرور جان. عید تو هم مبارک.

سرور: فامیل خوب استن؟

کاکای سرور: تشکر، کلگی خوب استن. خانمت کجاس؟ نامد؟

سرور: ده موتراس. میایه.

کاکای سرور: بسیار خوب. خوش آمدی بچیم. بیا بشی.

Sarwar's wife Nafisa is being warmly welcomed.

خانم کاکا: نفیسه جان، خوش آمدی. بیا... بیا... اینیجه بشی.

نفیسه: تشکر خاله جان.

خانم کاکا: نُقل بگی بچیم. کلچه نوش جان کو.

نفیسه: تشکر. کلچه عید خوشم میایه... ام م م... ای کلچه بسیار مزه داراس.

خانم کاکا: نوش جانیت. نام خدا! نظر نشی! چی لباس مقبول پوشیدی!

نفیسه: تشکر. چشم های شما مقبول میبینه.

خانم کاکا: چوچه ها کجاستن؟ میخایم که عیدی شانہ بتم.

نفیسه: خانه همسایه رفتن. شاید تا نیم ساعت دگه بیاین.

© Dominic Medley/Jude Barrant

© Luke Powell

Exchange (Variations)

Question and answer practice

Where do your relatives live?
Do you have any uncles?
How many uncles do you have?
Do you like Afghan clothes?
Do you know how to wear a turban?
Do you like the Eid cookies?
Have you eaten any Eid cookies?
Have you received Eid money?

قوم و خویشت ده کجا زندگی میکنن؟
کاکا (ماما) داری؟
چند کاکا (ماما) داری؟
لباسهای افغانی خوشت میایه؟
پوشیدن لنگی ره یاد داری؟
کلچه عیده خوش داری؟
کلچه عیده خوردی؟
عیدی گرفتی؟

Transformation drill (conversational to formal, then formal to conversational Dari)

← همگی خوب استند. خانمت کجاست؟ نیامد؟ درموتراست. می آید. خوش آمدی فرزندانم. بیا بنشین. در اینجا بنشین. نقل بگیر. کلچه نوش جان کن. میخواهم که عیدی شان را بدهم. به خانه همسایه رفته اند. شاید تا نیم ساعت دیگر بیایند.	کلگی خوب استن. خانمت کجاست؟ نامد؟ ده موتراس. میایه. خوش آمدی بچیم. بیا بشی. اینیجه بشی. نقل بگی. کلچه نوش جان کو. میخایم که عیدی شانه بتم. خانه همسایه رفتن. شاید تا نیم ساعت دگه بیاین.
--	---

On-the-spot translation

Where do your parents live?
On the day of Eid, I went to my neighbor's house.
Please take some almond candy.

پدر و مادرتان ده کجا زندگی میکنن؟
ده روز عید خانه همسایه خود رفتم.
بفرمایین کمی نقل بگیرین.

Number dictation

2,168 kids
36,444

۲،۱۶۸ کودک
۳۶،۴۴۴

Conjugation of new verbs in short sentences

I intend to buy new shoes for my son.

من قصد دارم برای پسرم بوت نو بخرم.

I have not congratulated my parents on the occasion of Eid yet.

من هنوز با والدینم عید مبارکی نکرده ام.

I liked the Eid cookies very much.

کلچه عید بسیار خوشم آمد.

* Now conduct the same drill for a second time, in conversational Dari.

Gisting

الف: پدر جان سلام.

ب: و علیکم بچیم.

الف: عیدتان مبارک! داخل حاجی ها وغازی ها باشین!

ب: تشکر. عید خودت مبارک! چطور استی؟ خانم وچوچه ها خوب استن؟

الف: تشکر، کلگی خوب استن. اونا پسانتر میاین. مادرم خانه هستن؟

ب: بلی، ده تیلیفون اس. با خواهرت گپ میزنه و عید مبارکی میکنه.

1. Listen repeatedly.
2. In Dari, report one or more things that you understood, after each iteration.
3. Summarize the essential points in English.
4. Practice a similar dialog with a partner, making up variations.

Extended Practice

These are suggestions for personalized and integrated activities. Work briskly through the warm-up steps. Be prepared when you are called on. Your instructor will manage the time so that no more than 10 minutes are spent on the warm-up.

Warm-up (only one student per task)

1. Name eight to ten kinship terms from the immediate and extended family.
2. Say the name of a favorite family member, and where this person is right now.
3. Say what an Afghan man and woman traditionally wear (during holidays).
4. Ask your teacher if he or she has an Afghan outfit. If yes, ask if it is colorful.
5. Tell your teacher what the next public holiday in the U.S. will be.
6. Dictate to your classmates five verb forms of 'to intend.' They will have to write and say what each means.

Talking about an All-American Fourth of July

Think about what your family usually does during this celebration. Also mention if they wear colorful clothes. Prepare notes.

Now talk about the July 4th celebration.

Role-plays

One of the following situations is outlined in Dari. Which one? (3)

شما در افغانستان هستيد. در عيد قربان به خانهٔ يك فاميل افغان دعوت شده ايد. مهمان مهرباني باشيد. به ميزبانان تان تعارف كنيد. احوال فاميل شان را پپرسيد. صحبت کوتاهی انجام دهيد. از چیزهای خوشمزه ای که در آنجا هست، لذت ببريد.

(1) You are stationed in Afghanistan. You are staffing a checkpoint. Today is Eid-e-Ramazan. You stop a motorist to find out where this person is going. The motorist is pleasant and showers you with good wishes on the occasion. Still, you are concerned about proper procedure.

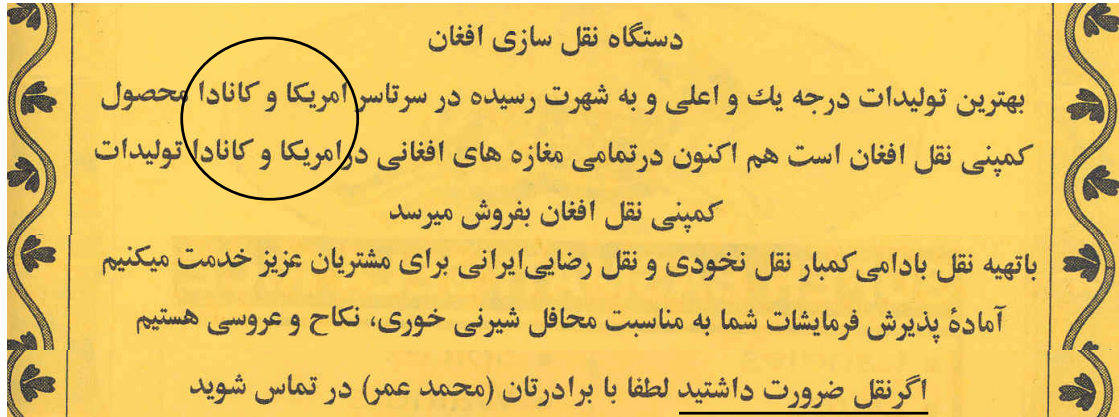
(2) You are talking with a friend about your families. Find out from each other the names of all family members. Draw a family tree of your partner's family as you go. Then show each other the drawings.

(3) You are in Afghanistan. You've been invited to an Afghan family's home during an Eid-e-Qurban celebration. Be a gracious guest. Compliment your hosts. Ask about the family. Make small talk. Enjoy the goodies.

Now act out these role-plays with a partner.

Authentic Material

Recognize words in short texts. Practice reading, listening and also short speaking or writing tasks. Hone your dictionary skills.

© Nick Noori

1. Check the bottom line for the conditional tense 'If...' Underline the conditional clause. Whom is the customer encouraged to contact "in case ..."? Give the name of the person. (محمد عمر)
2. 🎧 Listen to a related recording. What makes this company "international"? Circle the corresponding words.
3. 🎧 Listen once more for any additional information you can gather. Say in Dari what you understood.
4. Suppose you had a service (= teaching a computer class) or item (= computer) to offer. Write a short note to put on an Afghan community bulletin board. Write it like the above sentence: "If..."

تکه فروشی - ان - ام

دارنده تکه های معروف با نوعیت عالی
جاپانی، فرانسوی، سویسی و غیره.

تکه ابریشم * تکه کتان
تکه مردانه * تکه زنانه
تکه برای دریشی * تکه برای کالای عروس

© Nick Noori

1. Look at the ad and guess what kind of business is advertised.
2. Find the key word that is repeated throughout the ad. What do you think it means?
(تکه 'fabric / cloth')
3. Look up the word in the dictionary to confirm that you guessed correctly.
4. Circle the two words used in reference to men and women.
5. 🎧 Listen to a commercial. Listen for any announcement regarding imported merchandise. Identify three examples. Repeat the words you heard in Dari and then underline them in the ad.

© Aseem Koshan

1. This publication congratulates the staff on a special occasion. Which one? Circle the words that spell out the occasion.
2. Check the text to find out which word refers to the newspaper staff. Say it. (کارکنان امید)

LESSON 27

Farming

- *Vocabulary: Related to farming; cardinal directions (general)*
- *Grammar: Past progressive tense; “not only ... but also ...”; adjectives used as adverbs; counters used with nouns*
- *Functions: Ask a farmer questions about his farming practices.*
- *Skills: Develop an understanding of prevalent farming methods and crops in Afghanistan.*
- *Situation: A farmer who migrated from the south to the north discusses his situation.*

Grammar Notes

Past progressive tense

The English sentence ‘I was watching a movie’ uses the *past progressive tense* (past tense of the verb ‘to be’ + the ‘-ing’ form of the action verb). It shows an action that started sometime in the past, continued for a while and ended in the past. There is another way of showing such an action in English. It requires the usage of ‘used to’ before the action verb. In Dari, we construct the *past progressive tense* with the help of the following formula:

Prefix می /mey/ + Past tense of the verb

Examples:

کریم در جلال آباد زندگی میکرد.	‘Karim was living in Jalalabad.’
	or: ‘Karim used to live in Jalalabad.’
آیا از تراکتور استفاده میکردید؟	‘ Did you use to use tractors?’
زمینهای خود را در بهار آبیاری میکردیم.	‘We used to irrigate our lands in the spring.’
حاصلات را در بازار قریه میفروختند.	‘They used to sell the crops in the village market.’
در گذشته جواری میکاشتیم.	‘We used to grow corn in the past.’

Look at a couple of examples from this lesson:

لطیف وقتیکه در زابل بود دهقانی میکرد.	'Latif used to farm when he was in Zabul.'
او کوکنار میکاشت.	'He used to cultivate poppy.'
از فروش آن پول زیاد بدست می آورد.	'He used to earn a lot of money from its sale.'

The structure "not only ... but also ..."

The English sentence 'This lesson is not only easy, but also interesting,' can be stated in Dari as follows:

این درس نه تنها آسان، بلکه دلچسپ هم است.

As you can see, the Dari equivalents of the English expressions **not only** and **but also** are **نه تنها** and **بلکه ... هم** respectively. Look at some examples:

سمنگان نه تنها زمین حاصلخیز دارد، بلکه اقلیم آن هم خوب است.
'Samangan not only has fertile land, but its climate is also good.'

گندم نه تنها در شمال افغانستان، بلکه در جاهای دیگر هم کشت کرده میشود.
'Wheat is not only cultivated in the north of Afghanistan, but also in other places.'

این دهقانان نه تنها از تراکتور، بلکه از گاوقلبه یی هم استفاده میکنند.
'These farmers use not only tractors, but also oxen.'

اکنون، لطیف قصد دارد که در زمین خود نه تنها گندم بلکه پیاز هم کشت کند.
'Now, Latif intends to grow on his land not only wheat, but also onions.'

Note: When the noun that follows **'not only'** (in the first clause) is part of a group or an entity it is compared with (in the second clause), we use only **'but'** and drop **'also'**:

سال گذشته، نه تنها این دهقان، بلکه تمام دهقانها گندم کشت کردند.
'Last year, not only this farmer, but all farmers cultivated wheat.'

من نه تنها سیب، بلکه همه میوه ها را خوش دارم.
'I like not only apples, but all fruit.'

نه تنها دستها و پاها، بلکه تمام بدنم دردمیکند.
'Not only my hands and feet, but my entire body aches.'

Adjectives used as adverbs

As discussed in Lesson 17, certain Dari adjectives can act as adverbs, especially in conversational language. For instance, the adjective نو 'new' can be used as an adverb, meaning 'newly' or 'recently':

به سمنگان نو کوچ کدیم. 'I have recently moved to Samangan.'

Counters used with nouns

In Dari, it is common to use appropriate counters with nouns. Different categories of nouns receive different counters. These counters help better indicate the number or quantity of the noun referred to. Here are some counters:

Noun categories	Counter	Examples
people	نفر 'person'	هشت نفر دهقان سه نفر معلم یک نفر داکتر
animals	رأس 'head'	ده رأس اسب پنج رأس شتر
paper	ورق 'sheet'	دوازده ورق کاغذ
books	جلد 'volume'	نه جلد کتاب
clothing	دست 'set'	دو دست دریشی
shoes and socks	جوره 'pair'	چهار جوره بوت شش جوره جراب
land	قطعه 'piece'	یک قطعه زمین
general / non-human	دانه or تا 'piece'	چهار دانه کچالو پنج دانه قلم شش دانه قاشق دو دانه دستکول

¹ دانه can be used both in formal and conversational Dari, whereas تا is used in conversational Dari only. Examples: دوتا دستکول, شش تا قاشق, پنج تا قلم, چار تا کچالو, etc.

Cultural Notes

Afghanistan is a country where most of the population is engaged in agriculture. A significant portion of Afghanistan's agriculture consists of subsistence farming. Most of the cultivated land is planted with cereals. Of these, wheat is the main crop and the staple food of the population. Other grains such as corn, rice, barley, etc., and a variety of vegetables are also cultivated. Fruits and nuts are important items of domestic consumption as well as export. Poppy has been widely grown in various parts of the country over the last three decades for the illegal international drug trade. Despite the strict measures taken by the Afghan government towards banning the cultivation of poppies and destroying existing poppy fields, some farmers still continue to illegally grow it. The majority of the Afghan farmers still use very primitive means and systems of agriculture and farming.

Afghanistan, in general, has a typical semiarid steppe climate with extremely cold winters and hot summers. There are locations that have extreme temperatures. For instance, in Ghor province, the lowest temperature in the winter can reach minus 35 degrees Fahrenheit, and in Nangarhar province, the temperature in the summer can rise to 110 degrees Fahrenheit.

Lesson Vocabulary

 Listen and become familiar with these words:

زمین	land / acreage
خاک	soil
شمال	north
جنوب	south
شرق	east
غرب	west
اقلیم	climate
زراعت	agriculture
آبیاری	irrigation
دهقانی	farming
تراکتور	tractor
گاوقلبه یی (قولبه گو)	ox
حاصلات	crops
گندم	wheat
جواری	corn
پیاز	onion
کچالو	potato
کوکنار [= خشخاش] [= خاشخاش]	poppy
فروش	sale
قطعه	piece / plot
زراعتی	agricultural
حاصلخیز	fertile
بیحاصل (خاره)	barren
تنها [= صرف] [= فقط]	only / just
دهقانی کردن / کن / کرد	to farm / to do farming
آبیاری کردن / کن / کرد	to irrigate
تخم پاشی کردن / کن / کرد	to sow
کشت کردن / کن / کرد [= کاشتن / کار / کاشت]	to grow / to cultivate
حاصل گرفتن / گیر / گرفت	to harvest
بدست آوردن / آور / آورد [= کمایی کردن / کن / کرد]	to earn / to gain
کوچ کردن [= مهاجرت کردن] / کن / کرد	to move / to migrate

© Luke Powell

Homework

- A. 🎧 You will hear five expressions. Four fit together logically but one does not. Which one does not fit? Write it down in Dari.

جنوب – شمال – جوارى – شرق – غرب (جوارى)

What do the others have in common? (They are cardinal directions.)

- B. 🎧 Listen and fill in the blanks with the missing words. Then translate each item into English.

_____ (دهقانى مىکردند)
They used to farm in Qandahar.

_____ (حاصل مىگیرند)
These farmers harvest in the fall.

_____ کشت مىکردند. (کوکنار)
Farmers in the south and east of Afghanistan used to grow poppies.

_____ (آبیاری) شریف اولاً تخم پاشی میکند وبعد از آن، زمین را
Sharif sows first and after that, he irrigates the land.

- C. Write the following in Dari:

The north of Afghanistan is good for agriculture. _____ شمال افغانستان برای زراعت خوب است.

Karim used to live in Jalalabad. _____ کریم در جلال آباد زندگی میکرد.

Ali's grandfather used to grow wheat in Samangan. _____ پدرکلان علی در سمنگان گندم کشت میکرد.

Didn't they use to harvest earlier? _____ آیا آنها زود تر حاصل نمیگرفتند؟

Narrative (Structures)

As you work through the narrative model on the next page, you will discover examples of these structures:

Structure	 Dari word(s)	English meaning
verbs in the past tense	بود کوچ کرد رسید خرید	'(he) was' '(he) moved' '(he) arrived' '(he) bought'
verbs in the past progressive tense	دهقانی میکرد میکاشت بدست می آورد	'(he) used to farm' '(he) used to grow' '(he) used to earn'
verb in subjunctive mood	(قصد دارد) ... کشت کند	'(he intends to) cultivate / grow'
clause stating a reason ('because...')	زیرا خاک آن حاصلخیز می باشد	'because its soil is fertile'
adjectives	گرم زیاد قیمت حاصل خیز	'warm' 'much' 'expensive' 'fertile'

Narrative (Model)

© USAID

لطیف از زابل است. زابل در جنوب افغانستان واقع است و اقلیم گرم دارد. لطیف وقتی که در زابل بود، دهقانی میکرد. او کوکنار می کاشت و از فروش آن پول زیاد بدست می آورد. او به سمندگان که در شمال افغانستان قرار دارد، کوچ کرد. در آنجا، یک قطعه زمین خرید. زمینهای زراعتی در سمندگان قیمت است، زیرا خاک آن حاصلخیز میباشد. لطیف قصد دارد که در زمین خود نه تنها گندم بلکه پیاز هم کشت کند.

1. 🎧 Listen repeatedly until you understand what is being said.
2. Read along with the recorded voice. Practice Dari pronunciation.
3. Complete the grid with examples. Note the English meanings.
4. If called on, point out the different structures on the SmartBoard.

Narrative (Variations)

لطیف از زابل است. زابل در جنوب افغانستان واقع است و اقلیم گرم دارد. لطیف وقتی که در زابل بود، دهقانی میکرد. او کوکنار می کاشت و از فروش آن پول زیاد بدست می آورد. او به سمندگان که در شمال افغانستان قرار دارد، کوچ کرد. در آنجا، یک قطعه زمین خرید. زمینهای زراعتی در سمندگان قیمت است، زیرا خاک آن حاصلخیز میباشد. لطیف قصد دارد که در زمین خود نه تنها گندم بلکه پیاز هم کشت کند.

قاسم	تخار	ارزان	هرات	جواری	بدخشان
جنوب	تازه	گردیز	بیحاصل	نجیب	فراه
جلال آباد	معتدل	پیاز	شرق	زیاد	غفور
سرد	غرب	گندم	خوب	غزنی	برنج
لغمان	کچالو	کم	شمال	کوکنار	حمید

© Luke Powell

1. Create new narratives by choosing different words from the box to replace the shaded parts of the text.
2. Use the remaining class time to practice talking about migrant workers who do not own acreage but work for the farmers.

Exchange (Structures)

1. 🎧 Listen and pay attention to conversational forms that differ from formal Dari. Highlight them in the transcript on the next page.
2. Practice the exchange for fluency and good pronunciation, along with the native speakers.
3. Answer these questions. Write key words in Dari.

(از زابل به سمنگان.)	● لطیف از کجا به کجا کوچ کد؟
(ده زابل.)	● ده کجا دهقانی میکند؟
(میخایه که دهقانی کنه.)	● اوچرا زمین خریده؟
(گندم و پیاز.)	● ده زمین خود چی کشت میکنه؟
(بسیار حاصلخیز اس.)	● خاک سمنگان چطور اس؟
(وختیکه باران زیاد باشه.)	● چی وخت حاصلات خوب میشه؟
(ده ماه های اسد و سنبله.)	● دهقانهها چی وخت حاصل میگیرن؟

4. Practice asking about and telling each other the information. Also practice your own questions.

Exchange (Models)

Latif talks to a local from Samangan about farming.

غلام: شما از کجا ستین؟
 لطیف: از زابل اسئم. به سمنگان نو کوچ کدیم.
 غلام: دهقان استین؟
 لطیف: بلی. ده زابل دهقانی می‌کدم. حالی ده سمنگان زمین خریدیم. می‌خایم که ده اینجه هم دهقانی کئم.
 غلام: ده زمین تان چی کشت می‌کنین؟
 لطیف: قصد دارم که گندم و پیاز کشت کئم.
 غلام: ده زابل چی کشت می‌کدین؟
 لطیف: کوکنار.

© ASC Thome Anderson

© ASC Thome Anderson

© Gary W. Bowersox "The Gem Hunter"

Exchange (Models)

Latif asks questions about farming and soil in Samangan.

- لطیف: خاک سمنگان بری کشت گندم خوب اس؟
 غلام: بلی، بسیار حاصلخیز اس.
 لطیف: آبیاری ده اینجه چطور اس؟
 غلام: بدنیس. وختی که باران زیاد باشه، حاصلات هم زیاد میشه.
 لطیف: دهقان ها تراکتور دارن؟
 غلام: نی، تمام دهقانها ندارن. تنها بعضی از اونا تراکتور دارن.
 لطیف: چی وخت تخم پاشی میکنن؟
 غلام: ده ماه های حوت و حمل.
 لطیف: چی وخت حاصل میگیرن؟
 غلام: ده اسد و سنبله.
 لطیف: ببخشین، شما هم دهقان استین؟
 غلام: نی، مه معلم اسئم.

© both from the American Geographical Society Library, University of Wisconsin-Milwaukee Libraries

© Luke Powell

Exchange (Variations)

Transformation drill (simple past tense to past progressive tense)

<p>← اتاق های خود را پاک میکردیم. یونیفورم را میپوشیدیم. یک ساعت صبر میکرد. به مکتب دیر میرسیدند. راجع به درس ها فکر میکردیم. از معلم معذرت میخواستیم. به رادیو گوش میدادیم. چای مینوشیدیم.</p>	<p>اتاق های خود را پاک کردیم. یونیفورم را پوشیدیم. یک ساعت صبر کرد. به مکتب دیر رسیدند. راجع به درس ها فکر کردیم. از معلم معذرت خواستم. به رادیو گوش دادیم. چای نوشیدیم.</p>
---	--

Transformation drill (conversational to formal, then formal to conversational Dari)

<p>← لطیف اخیراً به سمندگان کوچ کرده است. درزابل دهقانی میکردم. حالا درسمندگان زمین خریده ام. درزابل چه کشت میکردید؟ وقتیکه باران زیاد باشد، حاصلات هم زیاد میشود. تنها بعضی از آنها تراکتوردارند. چه وقت حاصل میگیرند؟</p>	<p>لطیف نوبه سمندگان کوچ کده. ده زابل دهقانی میکدم. حالی ده سمندگان زمین خریدیم. ده زابل چی کشت میکردین؟ وختیکه باران زیاد باشه، حاصلات هم زیاد میشه. تنها بعضی از اونها تراکتوردارن. چی وخت حاصل میگیرن؟</p>
---	---

On-the-spot translation (Dari to English)

*I used to grow wheat when I was in Herat.
I heard that agricultural lands are expensive here.
I grow not only wheat, but corn also.*

وختیکه ده هرات بودم، گندم کشت میکدم.
شنیدیم که زمین های زراعتی ده اینجه قیمت اس.
مه نه تنها گندم، بلکه جوار ی هم میکارم.

Number dictation

218 tractors
37 kilograms of potatoes
2,044

۲۱۸ تراکتور
۳۷ کیلوکچالو
۲،۰۴۴

Conjugation of new verbs in short sentences

In the past, I used to farm.

I have not sowed yet.

I will harvest in July.

I might move from this village.

من درگذشته دهقانی میکردم.
 من هنوز تخم پاشی نکرده ام.
 من در ماه اسد حاصل خواهم گرفت.
 من شاید از این قریه کوچ کنم.

* Now conduct the same drill for a second time, in conversational Dari.

Gisting

الف: ببخشین، شما از کجا ستین؟
 ب: مه از هرات استم.
 الف: چی وخت به کابل آمدین؟
 ب: ماه گذشته.
 الف: ده اینجه چی میکنین؟
 ب: معلم استم. ده هرات هم معلم بودم.
 الف: کدام مضمونه درس میتین؟
 ب: تاریخه درس میتم.
 الف: ده هرات چی درس میدادین؟
 ب: جغرافیه.

1. Listen repeatedly.
2. In Dari, report one or more things that you understood, after each iteration.
3. Summarize the essential points in English.
4. Practice a similar dialog with a partner, making up variations.

Extended Practice

These are suggestions for personalized and integrated activities. Work briskly through the warm-up steps. Be prepared when you are called on. Your instructor will manage the time so that no more than 10 minutes are spent on the warm-up.

Warm-up (only one student per task)

1. Make five statements naming things a well-to-do farmer owns. Your neighbor makes negative statements, saying what a poor farmer **does not** have.
2. Name three things a farmer does to grow wheat.
3. Say what type of climate you like, whether warm, mild, cold or rainy.
4. Ask your teacher if he or she owns (has) land / acreage. If so, where is it located?
5. Tell your teacher if you were ever on a tractor. If so, tell where.
6. Dictate to your classmates five verbs in the *past progressive tense*. They will have to write and say what each means.

Talking about an American farmer

Think about a farmer in the U.S. whose situation you know. Mention where the acreage is. Talk about climate, soil, farm machinery, and crops. Prepare notes.

Now talk about the American farmer.

Role-plays

One of the following situations is outlined in Dari. Which one? (2)

شما در افغانستان قرار دارید و در یک نقطه کنترولی مشغول انجام وظیفه میباشید. مردی سوار بر تراکتور به شما نزدیک میشود. از او پرسید که چه کار میکند و به کجا روان است. معلوم کنید که آیا او عضو انجمن دهقانان محلی است یا خیر.

(1) You are in Afghanistan. Alongside an Afghan official from the ministry of agriculture, you tour the rural areas of the south and talk to farmers. Find out from a farmer:

- State of affairs
- Crops
- Irrigation

There is an indication that the formerly drought-ravaged south is recovering from catastrophic conditions.

(2) You are stationed in Afghanistan. You are staffing a checkpoint. A man approaches on a tractor. Find out his business and destination. Determine if he is a member of the local farming community.

(3) You are talking with a friend about the poppy crop. One of you takes the side of poppy farmers because their crops grow even in the most arid climate. The other suggests alternative crops.

Now act out these role-plays with a partner.

Authentic Material

Recognize words in short texts. Practice reading, listening and also short speaking or writing tasks. Hone your dictionary skills.

هوای افغانستان خشک و ببری است.
 در ارتفاعات کشور در زمستان درجه حرارت از ۱۵ تا ۲۵ زیر صفر و در تابستان در مناطق مختلف از ۱۵ تا ۳۸ و ۴۵ درجه سانتی گراد ثبت است.

© Ryan Azimi

1. Find the words indicating seasons. Underline them.
2. Now circle all the numbers. What do the numbers mean in this context? Say the key word in Dari. (حرارت)
3. Find a reference to “below zero.” Trace a box around it.
4. Using the grid below, fill in similar information about the state of California, based on what you know. Write in Dari:
  - a suitable title
  - names of the two seasons
  - temperatures during each season

موقعیت افغانستان: افغانستان مملکتی است در آسیای جنوبی ،
 دریای آمو در شمال آنرا از آسیای مرکزی جدای سازد.
 از جنوب بواسطه بلوچستان به بحر عرب متصل بوده، رودسند در شرق
 در سمت غرب بواسطه ولایات بلوچستان و سیستان با کشور ایران (امروز)
 اتصال دارد.
 از گوشه شمالشرق به ترکستان شرقی چینی می پیوندد.

© Ryan Azimi

1. The text gives information about Afghanistan. Find and underline the four cardinal directions. In which order are they mentioned? Say them in Dari in the same order. (شمال - جنوب - شرق - غرب)
2. 🎧 Listen to the recording. A geographic location is included with each directional indicator. Two are rivers and two are countries/regions. Listen until you can identify one river and one country. (دریای آمو) (ایران)
3. In pairs, quiz each other on the location of Afghanistan's neighbors.

LESSON 28

A New Face in Town

- *Vocabulary: Related to facial features, complexion, hair, physique, age, background*
- *Grammar: Sentences with multiple clauses and phrases; expressing name and age in Dari; usage of 'although'*
- *Functions: Ask about and visualize someone's appearance and background. Ask and state someone's age and name.*
- *Skills: Develop an awareness of Afghans' notion of good personal qualities, background, and appearance.*
- *Situation: Townspeople discuss what two prominent newcomers are like.*

Grammar Notes

Sentences with multiple clauses and phrases

In formal Dari, speakers frequently use sentences with multiple clauses and phrases to create more complex and interesting sentences. Relative pronouns such as *who*, *whom*, and *that* are very commonly used to introduce adjectival clauses. Conjunctions such as *and*, *but* and *yet* are used to combine verb phrases and reduce repetition of the subject. Look at the following sentences:

کریم یک مرد جوان است. کریم از هرات آمده است. کریم زبان انگلیسی را یاد دارد. کریم میخواهد که در اینجا کار کند.	'Karim is a young man.' 'Karim has come from Herat.' 'Karim speaks English.' 'Karim wants to work here.'
--	---

Let's link these sentences with the help of 'who' and 'and':

کریم که یک مرد جوان است و از هرات آمده است و زبان انگلیسی را یاد دارد، میخواهد که در اینجا کار کند.
 'Karim **who** is a young man **and** has come from Herat **and** speaks English, wants to work here.'

Since the subject was common in all of these sentences, we kept Karim as the main subject and omitted it from the rest of the sentence. What we have now, is a complex sentence with the main clause (کریم) 'Karim) wants to work here,' and the subordinate clause 'که یک مرد جوان است' 'who is a young man.' The rest of the sentence consists of verb phrases, which share the same subject.

Asking and telling age and name

There are two ways to express someone's age in Dari:

1. The more common way involves usage of the verb بودن 'to be' together with a number and the word ساله 'of years,' ماهه 'of months,' هفته بی 'of weeks,' or روزه 'of days.'

Examples: ۲۲ ساله '22 years old,' شش ماهه 'six months old,' سه هفته بی 'three weeks old,' پنج روزه 'five days old,' etc.

2. The other way involves usage of the verb داشتن 'to have' with a number relating to time, usually in terms of years.

For example, او ۲۵ سال دارد. 'He/She is 25 years old.' (Lit., 'He/She has 25 years.')

The more common way

محمود ۳۵ ساله است.

'Mahmood is 35 years old.'

ناهید یک دختر دو ساله و یک پسر نه ماهه دارد.

'Nahid has a two-year-old daughter and a nine-month-old son.'

یما یک طفل دو هفته بی است.

'Yama is a two-week-old child.'

این نوزاد صرف شش روزه است.

'This newborn baby is only six days old.'

The less common way

برادرم شانزده سال دارد.

'My brother is sixteen years old.' (Lit., 'My brother has sixteen years.')

من بیست سال دارم؟

'I am twenty years old' (Lit., 'I have twenty years.')

There are three ways to ask someone how old he/she is:

1. Using the interrogative چند 'how many' and the word ساله, ماهه, هفته بی, or روزه. 'How old are you?' چند ساله استید؟
2. Using the interrogative چند 'how many,' the verb داشتن 'to have' and a number relating to time, usually in terms of years. 'How old are you?' (Lit., 'How many years do you have?') چند سال دارید؟
3. Using the interrogative چند 'how many' ('how much' in this context), the word سن 'age' and the verb بودن 'to be.' 'What is your age?' (Lit., 'How much is your age?') سن شما چند است؟

There are also different ways of saying someone's name in Dari. The most common ones are:

1. Using the verb بودن 'to be'
2. Using the verb داشتن 'to have'

Examples:

نام او چیست؟	'What is his name?'
نام او محمود است.	'His name is Mahmood.'
اوپه نام دارد؟	'What is his name?' (Lit., 'What name does he have?')
اومحمود نام دارد.	'His name is Mahmood.' (Lit., 'He has the name of Mahmood.')

Usage of the conjunction 'although'

In Dari, 'although' is a correlative conjunction that is always used in pairs. It functions like the English sets 'either--or' or 'not only--but also.' 'although' is paired with either:

- 'but' (اما or ولی or مگر)
- 'however' (با آنهم)

Let's look at a couple of examples:

اگرچه والی نو را نمی شناسم، مگر میدانم که او یک شخص مؤدب است.
'Although I don't know the new governor, (but) I know that he is a polite person.'

اگرچه گرسنه نبودم، با آنهم کمی غذا خوردم.
'Although I was not hungry, (however) I ate a little food.'

Here is an example from this lesson:

محمود اگرچه جوان به نظر میرسد، ولی ۳۵ ساله و بسیار با تجربه است.
'Although Mahmood seems young, (but) he is 35 years old and very experienced.'

Lesson Vocabulary

 Listen and become familiar with these words:

والی	governor
شاروال	mayor
وظیفه (کار)	assignment / duty / task
نام [= اسم]	name
سن [= سن و سال]	age
قد [= قامت]	height
مو (موی)	hair
ریش	beard
پوست [= جلد]	skin
عینک	eyeglasses
سیاه	black
تاریک [= تیره]	dark (color)
روشن [= کم رنگ]	light (color)
خوش قیافه	handsome
قد بلند [= بلند قد]	tall
قد کوتاه [= کوتاه قد] (قد پخچ)	short (height)
چارشانه	broad-shouldered
لاغر	skinny
چاق [= فربه]	fat
جوان	young
پیر [= سالخورده] [= مسن]	old (age)
تحصیل کرده	educated
با تجربه [= مجرب]	experienced
صمیمی	sincere
مؤدب [= با ادب]	polite
سنگین [= با وقار] [= مؤقر]	serious / dignified
متاهل	married
مجرد	single
اگرچه [= با آنکه] [= با اینکه] [= هر چند]	although / even though
قبل براین [= قبلاً] (پیشتر)	previously / prior to this
به حیث [= به مثابه]	as / in the capacity of
اشغال کردن / کن / کرد	to assume / to occupy

Homework

- A. 🎧 You will hear five expressions. Four fit together logically but one does not. Which one does not fit? Write it down in Dari.

لاغر – خوش قیافه – تحصیلکرده – ریش – صمیمی (ریش)

What do the others have in common? (They are all adjectives.)

- B. 🎧 Listen and fill in the blanks with the missing words. Then translate each item into English.

این افسر _____ است؟ (چند ساله)

How old is this officer?

شما _____ از من استید. (با تجربه تر)

You are more experienced than I am.

نازی جلد _____ دارد. (روشن)

Nazi has light skin.

غفوریک شخص _____ و مؤدب است. (تحصیلکرده)

Ghafoor is an educated and polite person.

- C. Write the following in Dari:

Qasim is a tall and broad-shouldered man.

قاسم یک مرد قد بلند و چهارشانه است.

Although he is wearing eyeglasses, he looks very handsome.

او اگرچه عینک پوشیده است، مگر بسیار خوش قیافه به نظر میرسد.

Ghani has not assumed his new assignment yet.

غنی هنوز وظیفهٔ نوخود را اشغال نکرده است.

The new mayor has a short beard.

شاروال نوریش کوتاه دارد.

Narrative (Structures)

As you work through the narrative model on the next page, you will discover examples of these structures:

Structure	 Dari word(s)	English meaning
verbs in the simple past tense	رسید اشغال کرد	'(he) arrived' '(he) assumed'
verbs in the present tense	دارد است به نظر میرسد	'(he) has' '(he) is' '(he) seems'
verb in the past progressive tense	کار میکرد	'(he) used to work'
adjectives	نو تحصیل کرده قد بلند خوش قیافه سیاه روشن جوان با تجربه متاهل	'new' 'educated' 'tall' 'handsome' 'black' 'light' 'young' 'experienced' 'married'
prepositional phrases	از کابل به غزنی در پوهنتون	'from Kabul' 'to Ghazni' 'at the university'
relative clause using 'who' ('whose')	که محمود نام دارد	'whose name is Mahmood'
subordinate clause using 'although'	محمود اگرچه جوان به نظر میرسد	'although Mahmood seems young'

Narrative (Model)

© Mustafa Rasuli

هفته گذشته، والی نوغزنی از کابل به غزنی رسید و وظیفه اش را اشغال کرد. او که محمود نام دارد و قبلاً به حیث استاد در پوهنتون کابل کار میکرد، یک مرد تحصیلکرده، قد بلند و خوش قیافه است. موهای^۱ سیاه و پوست روشن دارد. محمود اگرچه جوان به نظر میرسد، ولی ۳۵ ساله و بسیار با تجربه است. او متأهل است و سه فرزند دارد.

1. 🎧 Listen repeatedly until you understand what is being said.
2. Read along with the recorded voice. Practice Dari pronunciation.
3. Complete the grid with examples. Note the English meanings.
4. If called on, point out the different structures on the SmartBoard.

¹ The word مو 'hair' is often used in plural form, both in formal and conversational Dari.

Narrative (Variations)

هفته گذشته، والی نوغزنی از کابل به غزنی رسید و وظیفه اش را اشغال کرد. او که محمود نام دارد و قبلاً به حیث استاد در پوهنتون کابل کار میکرد، یک مرد تحصیلکرده، قد بلند و خوش قیافه است. موهای سیاه و پوست روشن دارد. محمود اگرچه جوان به نظر میرسد، ولی ۳۵ ساله و بسیار با تجربه است. او متأهل است و سه فرزند دارد.

سفيد	شاروال	ماه گذشته	حميد	۲۶
باميان	دو	خرمايي	شريفه	روزدوشنبه گذشته
ماهر	مدیرمکتب	قندهار	لاغر	صميمي
مدیربانک	فرید	ندارد	زن	کوتاه
معلم	قدکوتاه	هرات	سنگین	یک یتیم خانه
پیر	دیروز	ناهید	دراز	یک شفاخانه
چهار	وهاب	مدیر	۲۸	لیلا
داکتر	هیچ	مؤدب	یک مکتب	مقبول
		۳۰		

1. Create new narratives by choosing different words from the box to replace the shaded parts of the text.
2. Use the remaining class time to practice talking about people in your class or your company.

Exchange (Structures)

1. 🎧 Listen and pay attention to conversational forms that differ from formal Dari. Highlight them in the transcript on the next page.
2. Practice the exchange for fluency and good pronunciation, along with the native speakers.
3. Answer the following questions. Write key words in Dari.

(والی نوغزنی.)	● محمود کیس؟
(یک آدم تحصیلکده و باتجربه.)	● او چطور آدم اس؟
(ده پوهنتون کابل.)	● پیشترده کجا کار میکد؟
(شاید سی ساله باشه.)	● راجع به سن محمود چی میدانین؟
(حفیظه.)	● معلم نومکتب چی نام داره؟
(موی هایش دراز اس.)	● موی های حفیظه چطور اس؟
(از هرات.)	● اواز کجا آمده؟

4. Practice asking about and telling each other the information. Also practice your own questions.

Exchange (Models)

Two men talk about the new governor of Ghazni.

© UNEP

- حاجی صاحب، میدانین که والی نو ما هفتهٔ گذشته کار خوده شروع کد؟
حاجی قاسم: بلی، میدانم. هنوز ندیدیمش. میگن که یک آدم تحصیلکده اس.
- حاجی صاحب: مه دیروز اوره ده مسجد دیدم. آدم با تجربه به نظر میرسه. بیشتر، استاد پوهنتون بوده.
- حاجی قاسم: والی نو چی نام داره؟
حاجی صاحب: نامش محمود اس.
- حاجی قاسم: پیراس یا جوان؟
حاجی صاحب: شاید سی ساله باشه. قد بلند و خوش قیافه اس. موی سیاه و جلد روشن داره.
- حاجی قاسم: متاهل اس؟
حاجی صاحب: بلی. سه اولاد هم داره.

Exchange (Models)

Two women discuss the new teacher in town.

© both Luke Powell

- جميله: معلم نومکتب ما ره دیدی؟
 حمیرا: بلی، هفته گذشته او ره ده بازار دیدیم.
 جميله: نامش چیس؟
 حمیرا: نامش حفیظه اس.
 جميله: جوان اس؟
 حمیرا: بلی، یک زن جوان وسنگین اس. شاید ۲۰ یا ۲۵ ساله باشه. موی های
 دراز و چشم های سیاه داره.
 جميله: از کابل آمده؟
 حمیرا: نی، از هرات آمده.

Exchange (Variations)

Question and answer practice

How old are you?

How old is your best friend?

What is his/her name?

Does your friend have long hair?

What color are his/her eyes?

Is your friend married?

Can you talk more about your friend?

چند ساله استین؟

خوبترین رفیق تان چند ساله اس؟

نام او چیس؟

رفیق تان موهای دراز داره؟

چشمهایش چی رنگ داره؟

رفیق تان متأهل اس؟

میتانین راجع به رفیق تان زیادتو گپ بزنین؟

Transformation drill (conversational to formal, then formal to conversational Dari)

← آیا میدانید که والی نو ما در هفته گذشته وظیفه نو خود را شروع کرد؟

هنوز ندیده امش. (هنوز او را ندیده ام.)

میگویند که شخص تحصیل کرده است.

شخص با تجربه به نظر میرسد.

قبل براین، استاد پوهنتون بوده است.

سه فرزند هم دارد.

آیا معلم نو مکتب ما را دیده ای؟

میدانین که والی نو ما هفته گذشته کار خود را شروع کرد؟

هنوز ندیدیمش.

میگن که آدم تحصیل کرده اس.

آدم با تجربه به نظر میرسد.

پیشتر، استاد پوهنتون بوده.

سه اولاد هم داره.

معلم نو مکتب ما ره دیدی؟

On-the-spot translation (Dari to English)

Who is the youngest student in this class?

Ahmad assumed his assignment as the new bank manager.

Laila is a very polite woman.

جوانترین شاگرد ده ای صنف کیس؟

احمد کار خود به حیث مدیر نوبانک اشغال کد.

لیلا یک زن بسیار مؤدب است.

Number dictation

A 58-year-old man

Two 14-month-old babies

2,603

یک مرد ۵۸ ساله

دو طفل ۱۴ ماهه

۲,۶۰۳

Conjugation of new verbs in short sentences

I will assume my new assignment next week.

I haven't occupied my house yet.

من وظیفه نو خود را در هفته آینده اشغال خواهم کرد.

من هنوز خانه نو خود را اشغال نکرده ام.

* Now conduct the same drill for a second time, in conversational Dari.

Gisting

- الف: داکتر نوه دیدین؟
 ب: بلی، روز دوشنبه گذشته اوره ده کلینیک صحی دیدم.
 الف: چی نام داره؟
 ب: نامشه نمیدانم.
 الف: جوان اس؟
 ب: بسیار جوان نیس. تقریباً ۴۰ ساله معلوم میشه. یک آدم لاغر، قد پخچ و بسیار با ادب اس.
 الف: زن و اولاد داره؟
 ب: نی. میگن که مجرد اس.

1. Listen repeatedly.
2. In Dari, report one or more things that you understood, after each iteration.
3. Summarize the essential points in English.
4. Practice a similar dialog with a partner, making up variations.

Extended Practice

These are suggestions for personalized and integrated activities. Work briskly through the warm-up steps. Be prepared when you are called on. Your instructor will manage the time so that no more than 10 minutes are spent on the warm-up.

Warm-up (only one student per task)

1. Name an adjective used to describe physical appearance. Someone else will provide comparative and superlative forms.
2. Think of a celebrity who fits certain characteristics (fat or skinny, broad-shouldered, etc.) or who has distinctive features (beard, eyeglasses, etc.) Provide clues. Your classmates guess the celebrity's name.
3. Say what kind of hair you like in someone.
4. Ask a classmate how old he or she is. Comment as to whether that's old or not.
5. Name a person who is educated and/or experienced. Explain by giving an example.
6. Dictate to your classmates five adjectives from this lesson. They will have to write and say what each means.

Talking about a friend or relative

Think about a person that is close to you. Mention what he or she looks like. Say the name, age, and background. Prepare notes.

Now talk about the person.

Role-plays

One of the following situations is outlined in Dari. Which one? (2)

قرار است شما یک مهمان افغان را که به میدان هوایی محلی میرسد، استقبال کنید. شما همدیگر را نمی شناسید. در مورد اینکه چگونه میتوانید همدیگر را بشناسید، در تلفون به تبادلۀ معلومات بپردازید. شما ملبس به یونیفورم خواهید بود.

(1) You are in Afghanistan. The local police are looking for a suspect. To help with the investigation, find out:

- Appearance
- Physique
- Age

Ask a number of questions and draw a police sketch that might be used as a 'Wanted' poster.

(2) You offered to pick up an Afghan visitor who is flying into the local airport. Neither one of you knows the other. On the phone, exchange information about how to recognize each other. You will be in uniform.

(3) You are talking with an Afghan friend about spotting President Hamid Karzai in downtown Monterey last night. The two of you disagree over the president's looks, age, and background.

Now act out these role-plays with a partner.

Authentic Material

Recognize words in short texts. Practice reading, listening and also short speaking or writing tasks. Hone your dictionary skills.

سلیمان صاعد فارغ التحصیل رشته حسابداری از **C.S.U.H.**
 در آمریکا و ۱۲ سال تجربه در دفتر حسابداری خود
 خدمات زیر را برای شما هموطنان عزیز در اسرع وقت و نازلترین
 دستمزد انجام میدهد:

اجرای امور مالی و حسابداری تجاری
 اجرای امور مالی و حسابداری شخصی
امور شراکت

کارهای شما در فضای صمیمیت
 و صداقت انجام میپذیرد

© Ryan Azimi

1. 🎧 Listen to the commercial. How many years of experience does the owner of this business have? (12 years)
2. In the text, highlight all the words you recognize.
3. Circle the owner's name.
4. Guess what the underlined words mean. Look them up in the dictionary for confirmation. (field of study, partnership)

شفاخانه رابعه بلخی در کابل احیا شد

۲۱ اپریل / کابل۔ بی بی سی: شفاخانه زنانه رابعه بلخی که در جریان سالهای جنگ از فعالیت بازمانده بود، به کمک کشورهای امریکا و جاپان بازسازی شده است. این شفاخانه که امروز در کابل بازگشایی شد، گنجایش سه صد مریض را دارد.

سهیلا صدیق وزیر صحت عامه افغانستان، توماس تامسن نماینده وزارت صحت عامه امریکا در مراسم بازگشایی این شفاخانه شرکت داشتند.

© Aseem Koshan

1. Check the headline for familiar words. Say the name of the facility and the location in Dari. (شفاخانه، کابل)
2. Sound out the names of the countries that helped in reconstruction. (امریکا، جاپان)
3. Who were the two dignitaries mentioned in the news? Sound out the names in Dari. (سهیلا صدیق، توماس تامسن)
4. In pairs, ask each other questions about this text. Speak in Dari.

سهیلا پروانه

آرایشگر معروف افغانی با تجربه ۲۵ سال

آرایش عروس

در هوتل

✿ آرایش موهای بلند و کوتاه

✿ آرایش عروس

✿ آرایش صورت

✿ مراقبت پوست صورت

© Nick Noori

1. 🎧 Listen to the commercial. Guess what kind of a business this is. (beauty salon)
2. Is the name of the owner female or male? (female)
3. Sound out and then highlight all the words you understand.
4. Ask a partner two questions about this business, in Dari. Your partner answers.

REVIEW 25-28

This homework assignment is to be completed in increments over 4 days (or 4 lessons). It contains elements of several lessons that are recombined in a new dialog. The assignment consists of a series of steps, all of which are to be turned in for a grade, on a weekly basis.

Part A

1. Listen and transcribe.

حمید: چرا نرفتین؟
 قادر: مه ورفیق هایم قصد داشتیم که پغمان بریم ومیله کنیم، اما رفته نتانستیم.
 حمید: قادر جان، ده روزهای عید چی کدی؟
 قادر: به خاطریکه موترکراییی اتومات پیدا کده نتانستیم.
 حمید: ده روزسوم چی کدی؟
 قادر: ده روزهای اول ودوم عید، بری عید مبارکی کدن خانه قوم وخویش ورفیق هایم رفتم.

2. Rewrite the segments in proper order to make a meaningful dialog.
3. Now write a narrative of three sentences about Qader. Then, add a sentence with information that you make up.

Part B

1. Listen and transcribe.

علی: پیشترده کجا کارمیکد؟
 اکبر: او یک مرد جوان تحصیلکرده وبسیارمؤدب اس.
 علی: اکبرجان، شاروال نوماره دیدی؟
 اکبر: میگن که ده شمال افغانستان مدیریک مکتب بوده.
 علی: اوچطوریک آدم اس؟
 اکبر: بلی، اوره هفته گذشته ده دفترش ملاقات کدم.

2. Rewrite the segments in proper order to make a meaningful dialog.
3. Now write a narrative of three sentences about the newcomer. Then, add a sentence with information that you make up.

Part A: The dialog in proper order.

- حمید: قادر جان، ده روزهای عید چی کدی؟
 قادر: ده روزهای اول و دوم عید، بری عید مبارکی کدن خانه قوم و خویش و رفیق هایم رفتم.
 حمید: ده روز سوم چی کدی؟
 قادر: مه و رفیق هایم قصد داشتیم که پغمان بریم و میله کنیم، اما رفته نتانستیم.
 حمید: چرا نرفتین؟
 قادر: به خاطریکه موترکراییی اتومات پیدا کده نتانستیم.

- Hamid: Dear Qader, what did you do on the days of Eid?
 Qader: On the first day of Eid, I went to my relatives' and friends' houses to congratulate them on the occasion of Eid.
 Hamid: What did you do the third day?
 Qader: My friends and I intended to go to Paghman and have a picnic, but we could not go.
 Hamid: Why didn't you go?
 Qader: Because we could not find a rental car with an automatic transmission.

Part B: The dialog in proper order.

- علی: اکبر جان، شاروال نوماره دیدی؟
 اکبر: بلی، اوره هفته گذشته ده دفترش ملاقات کدم.
 علی: اوچطوریک آدم اس؟
 اکبر: او یک مرد جوان تحصیلکرده و بسیار مؤدب اس.
 علی: پیشترده کجا کار میكد؟
 اکبر: میگن که ده شمال افغانستان مدیریک مکتب بوده.

- Ali: Dear Akbar, have you seen our new mayor?
 Akbar: Yes, I met him in his office last week.
 Ali: What kind of a person is he?
 Akbar: He is an educated and very polite young man.
 Ali: Where did he used to work?
 Akbar: They say he has been a school principal in the north of Afghanistan.